

Lumea

Cuprins

1. Nu din lumea aceasta
 - 1.1. Lumea lui Pilat
 - 1.2. Tradus
2. Clarificare prin Scripturi a ceea ce a vrut să spună Isus
3. Elementele lumii
4. Mamona nedreaptă
5. Împărăția Cerurilor
6. De ce nu văd minciuna
7. Note

Există mai multe cuvinte în Noul Testament care sunt traduse prin „lume,” iar majoritatea nu înseamnă „planetă.” A ști ce cuvânt grecesc a fost folosit într-un anumit verset de autor și ce însemna acel cuvânt la momentul scrierii Scripturilor este esențial pentru a înțelege intenția textului.

Ce a vrut cu adevărat să spună Isus când a afirmat că Împărăția Sa nu este din lumea aceasta?

Cui i-a spus, și de ce?

Cum arată a fi „în” lume, dar nu „din” lume?

Nu există în Biblie o ideologie a

„Bisericii și Statului,” așa cum este prezentată astăzi. Existau doar noțiunile de oameni liberi și oameni legați, înțelepți și răi, credincioși și nebuni. Biserica era parte a Împărăției lui Dumnezeu care era în lume, dar nu din lume

(cuvântul *secular* provine din latina pentru „lume”). Biserica este guvernarea lui Dumnezeu, deși un popor „ales” și „deosebit.”

Nu din lumea aceasta

- „Isus a răspuns: Împărăția Mea nu este din lumea aceasta; dacă Împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor; dar acum Împărăția Mea nu este de aici.” Ioan 18:36

Ce a vrut Isus cu adevărat să spună despre Împărăția Sa, cui i-a spus și de ce?

Cuvântul „**lume**” în Ioan 18:36 este tradus din cuvântul „*kosmos*.” Unii ar putea crede că *kosmos* este ca termenul modern *cosmos*, care se referă la universul întreg, dar acesta nu era sensul comun sau obișnuit al cuvântului la vremea scrierii textului.

Lumea lui Pilat

În greacă, *kosmos* avea sensul de „**o rânduială potrivită și armonioasă, o constituție, o ordine, o guvernare,**” iar romanii erau „Noua Ordine Mondială” a vremii lor. Din acest cuvânt grecii au format și alte forme, precum termenul homeric *kosmeo*, folosit cu referire la actul de „rânduire a trupelor.”^[1] Se leagă și de cuvântul *komizo*,^[2] care înseamnă „a avea grijă de, a îngriji, a purta de grijă, a asigura.”

Din perspectiva grecilor și romanilor, „... pătrunderea unuia în domeniul celuilalt era numită nedreptate (*adikia*), iar păstrarea cuvenită a echilibrului dintre ele era numită dreptate (*dikê*). Cuvântul mai târziu *kosmos* se bazează și el pe această noțiune. Inițial însemna disciplina unei armate, iar apoi constituția ordonată a unui stat.”^[3]

Cuvântul *kosmos* este definit în Concordanța lui Strong ca „o rânduială potrivită și armonioasă, o constituție, o ordine, o guvernare.”^[4]

Deoarece Isus a folosit cuvântul care însemna „constituția, ordinea, guvernarea” lui Pilat atunci când a spus „Împărăția Mea nu este din **lumea** aceasta,” sensul era simplu și limpede în contextul în care Pilat căuta să se așeze ca *judcător* peste Isus ca Regele Iudeilor. Isus era fiul cel mai înalt al lui David,^[5] regele *uns* al Iudeii, iar guvernarea Sa nu avea tratate, contracte sau legăminte cu Roma; prin urmare, nici Roma, nici proconsulul ei, nici procuratorul ei nu aveau *jurisdicție in persona* sau putere legală de a-L judeca pe Isus.

Pontius Pilat a realizat că nu avea jurisdicție și a mărturisit aceasta prin forma tradițională de a-și *spăla mâinile* de acest caz, practic respingând cauza. Apoi i-a lăsat pe farisei să judece chestiunea, punându-i să aleagă între Isus din Nazaret și Isus Bar-Abbas, care amenințase cu o revoluție violentă împotriva guvernării stabilite a Iudeii.

Pontius Pilat îl apără pe Isus ca Rege,^[6] dar Isus îi alungase pe schimbătorii de bani și tulburase structura de putere profitabilă a templului.^[7] Pilat avea să-L proclame mai târziu oficial pe Isus drept adevăratul Rege, atât înaintea fariseilor, cât și înaintea lumii.^[8]

Tradus

Cuvântul grecesc tradus prin „**lume**” este unul dintre cele cinci folosite în Noul Testament și adesea însemna un „guvern” care exercita autoritate, impunea contribuții forțate și făcea poporul garanție pentru datorie, pentru a furniza beneficii. Împărăția lui Isus nu făcea parte din acea **lume** — guvernarea lui Pontius Pilat.

Isus a venit și a luat împărăția de la cei care ședea pe scaunul lui Moise și a rânduit împărăția celor care aveau să aducă rod, exact așa cum spusese că va face.^[9]

În Ioan 18:36, Isus folosește un cuvânt tradus prin „slujitor,” dar în greacă termenul *huperetes*^[10] este mult mai frecvent tradus prin „ofițer.” *Ofițerii* guvernării Sale nu aveau să pledeze cauza înaintea lui Pilat, pentru că acesta nu avea jurisdicție. A argumenta în favoarea faptului că Isus era Rege i-ar fi oferit lui Pilat și Romei jurisdicție.

Știm că Pontius Pilat spusese deja că Isus era un rege, potrivit cuvintelor proprii ale lui Isus,^[11] dar acum el știa și că împărăția lui Isus nu făcea parte legal din guvernarea Romei. *Ofițerii* lui Isus fuseseră instruiți să fie „în lume, dar nu din lumea aceea.” Dacă împărăția Lui ar fi fost din această **lume** a Romei, „atunci slujitorii Mei s-ar fi luptat, ca să nu fiu dat în mâinile iudeilor.”

Împărăția lui Dumnezeu era aproape pe pământ, în timp real, în prezent.^[12] A fost predicată la timpul prezent de Ioan Botezătorul și apoi de Isus.

De la început ni s-a spus că trebuie să căutăm împărăția, că ea este în mijlocul nostru, la îndemâna noastră, pentru cei vii — și iarăși la timpul prezent.

Isus fusese aclamat de popor ca „fiul cel mai înalt al lui David” și, prin urmare, „REGELE IUDEILOR.” Deși expresia „Împărăția lui Dumnezeu” se referă la domnia lui Hristos în inimile și mințile adevăraților credincioși, acea împărăție era — și este — o formă de guvernare pe acest pământ. Ea nu este însă din **lumea** lui Pontius Pilat, **lumea** Romei. Isus a spus clar că avea să ia împărăția de la farisei și să o dea celor care vor aduce rod. Le-a spus turmei Sale mici că îi va rândui peste împărăție, iar apoi a rânduit în mod explicit acea împărăție apostolilor — cu restricția ca ei să nu fie asemenea guvernelor **lumii** „care se numesc pe ei înșiși Binefăcători, dar care exercită autoritate unii peste alții.” Le-a mai spus acestor „ofițeri ai lui Hristos,” așa cum vedem în 1 Corinteni 4. Isus a spus că ei trebuie să fie „în **lume**, dar nu din lumea aceea,” nici să mănânce la masa ei, pe care regele David și Pavel o numesc o cursă. Iacov spune că practici Religia Curată doar dacă este „nepătată de **lumea** aceea.” Proverbe 23 ne spune să nu stăm să „măncăm cu un stăpân,” nici să fim „dornici de delicatesele lui.” Petru reconfirmă aceasta când spune că acele delicatese — care sunt plata nedreptății — vă vor face marfă și vor aduce blestem asupra copiilor.

Toți știau că un rege Se născuse. Profeții știau, Irod știa. Magii, îngerii și păstorii știau.^[13] La intrarea triumfală a lui Isus în Ierusalim, mii de oameni L-au aclamat ca fiul cel mai înalt al lui David, Mesia, Hristosul, Unsul, Regele cel drept.

Isus făcea lucruri pe care numai regele trebuia să le facă și apoi a rânduit o împărăție apostolilor Săi, turmei Sale mici. Ei trebuiau să hrănească oile Sale. Ei se îngrijeau de toată asistența socială a poporului printr-o slujire zilnică. Acei slujitori erau și ei „în lume, dar nu din lume,” iar practica lor de caritate prin Religia Curată era „nepătată de lume.”

Creștinii moderni și bisericile lor nu fac ceea ce făcea Biserica timpurie. De fapt, Biserica modernă face și învață multe lucruri în directă opoziție cu mesajul și poruncile lui Hristos.

Slujitorii moderni ai Bisericii moderne sunt astăzi din acea „lume” a Romei. Ei nu asigură bunăstarea poporului, ci îi trimit pe oameni la guvernele lumii. Și își învață ucenicii să facă la fel.^[14]

Împărăția nu este din lumea aceasta

Clarificarea prin Scripturi a ceea ce a vrut să spună Isus

Isus era descendent al regelui David. Înțelepții L-au recunoscut ca Rege încă de la naștere. Poporul L-a proclamat drept „fiul cel mai înalt al lui David” atunci când a intrat în Ierusalim.^[15] El a predicat o împărăție „aproape”^[16] și ne-a poruncit să facem la fel.^[17] El a luat,^[6] a dat^[18] și a rânduit^[19] Împărăția.

Împărăția fusese pe pământ din *generație în generație*.^[20] Ea era deja prezentă atunci când El a spus că o va lua de la farisei și o va da turmei celei mici — și apoi chiar a făcut aceasta.

El a spus că nu va mai mânca pâine nu va mânca din nou cu ei în *Împărăție*, când toate lucrurile vor fi împlinite^[21] — și apoi a mâncat din nou cu ei,^[22] deoarece toate lucrurile fuseseră împlinite,^[23] Împărăția era acolo, iar puterea a venit^[24] când se aflau în Ierusalim, așa cum spusese, cu *toată puterea*.^[25]

El a spus că Împărăția lui Dumnezeu este „aproape” și ne-a poruncit să predicăm același mesaj. El a venit în Duh și Adevăr.^[26] Când a devenit Împărăția Sa *doar* spirituală? De ce le-a spus ambasadorilor Săi, în **Matei 20:25**, **Marcu 10:42** și **Luca 22:25**, să nu fie ca ceilalți principii și regi?

Cuvântul „*lume*” în societatea de astăzi poate evoca imaginea unei planete albastre plutind ca un glob de marmură în întunericul spațiului, precum într-o fotografie de pe lună, dar atunci când Evanghelia a fost predicată, perspectiva omului asupra pământului nu ajunsese la astfel de înălțimi astronomice. Există mai multe cuvinte diferite în Noul Testament care sunt traduse în engleză printr-un singur cuvânt, „world” (lume).

A ști ce cuvânt grecesc a fost folosit de Isus în **Ioan 18:36** și contextul în care l-a folosit poate schimba complet înțelegerea sensului Său.

Pilat era pe punctul de a-L judeca pe Isus în tribunal, dar Împărăția lui Isus nu era din lumea lui Pilat. Hristos nu a condamnat guvernele lumii și chiar a spus că dacă le ești dator, trebuie să le plătești. Dar a fost ferm când a spus că urmașii Lui nu trebuie să caute beneficii de la guvernele care „exercită autoritate unii peste alții,” mai ales atunci când aceste beneficii sunt obținute pe seama aproapelui. Socialismul înseamnă exact a beneficia pe seama altora prin forță. Această doctrină a lui Isus se afla în centrul conflictului creștin. Lumea Romei și masele cetățenilor ei degeneraseră dintr-o Republică odinioară liberă într-o Fiară imperială, prin practici lacome.

A fost cuvântul **aion**? „Aion”^[27] înseamnă un veac neîntrerupt și este mult mai des tradus prin variații ale cuvântului „veac” sau „timp.” Nu înseamnă pământ sau planetă.

Un alt cuvânt grecesc tradus prin „lume” este **oikoumene**,^[28] care însemna inițial „partea pământului locuită de greci, spre deosebire de ținuturile barbarilor.” Este folosit în mod obișnuit pentru locurile locuite, inclusiv Israelul. De multe ori desemna patria națională, nu întreaga lume.

Cuvântul **ge**^[29] este de asemenea tradus uneori prin „lume,” o singură dată, dar este tradus prin *pământ* de aproximativ 188 de ori, *țară* de 42 de ori, *pământ (sol)* de 18 ori, și *ținut* de două ori. Acesta este cel mai apropiat cuvânt de sensul de „planetă Pământ” pe care îl vei găsi în text. Dacă ai spune: „Eu sunt din Statele Unite”, nu ai folosi „ge.” Dacă ai spune că ai mers peste tot pe continent sau chiar pe întreaga planetă și ai văzut munții și văile ei, deșerturile și câmpiile fertile, atunci cuvântul „ge” ar fi potrivit. Dar „ge” nu este cuvântul folosit de Isus când a spus că Împărăția Sa „nu este din *lumea* aceasta.”

Cuvântul „lume” din Ioan 18:36^[30] este tradus din cuvântul „*kosmos*.” Spunea oare Isus simplu lui Pilat, care stătea pe scaunul de judecată: „Împărăția Mea nu face parte din constituția, ordinea sau guvernarea ta, și tu nu ai jurisdicție să Mă judeci pe Mine sau Împărăția Mea”? Când S-a născut Isus, Augustus Octavian era deja împăratul Romei de aproape 25 de ani:

„El [Augustus] era acum, după propriile sale cuvinte, 'stăpân peste toate lucrurile,' iar lumea romană privea la el pentru o așezare permanentă a Imperiului tulburat. Prima sa sarcină a fost restabilirea unui guvern regulat și constituțional, așa cum nu mai existase din momentul în care Iulius Caesar trecuse Rubiconul cu 20 de ani înainte... În interiorul Imperiului se înțelesese că el urma să fie reales, an de an, consul și să se bucure de puterile și preeminența atașate magistratului-șef [zeu] al statului roman. Astfel, republica a fost restaurată sub președinția și patronajul 'primului cetățean' (*Princeps Civitatis*).”^[31]

Majoritatea oamenilor nu înțeleg că funcția de împărat era o poziție aleasă, cu un mandat de zece ani, care cerea un jurământ de funcție, și era echivalentă cu poziția de Comandant suprem al armatei și flotei. El era adesea ales ca *Princeps Civitatis*, adică președintele Romei. Pe lângă aceste funcții, împăratul solicita adesea și funcția de Apotheos al Romei, ceea ce înseamnă că era „numitorul zeilor.” Aceasta însemna că el numea toți judecătorii și magistrații imperiali din întregul Imperiu — exact cum face și președintele Statelor Unite, care a fost numit de unii și Apotheos.^[32]

Roma nu cucerise încă Israelul în acel timp, ci fusese invitată să intervină pentru a aplana un război civil dintre doi frați, în anul 66 î.Hr., cu privire la cine ar trebui să fie rege. Hyrcanus II și Aristobulus II se luptau pentru Împărăția lui Dumnezeu. Unul dintre frați a avut ideea de a-l invita pe Pompei și legiunile sale pentru un ajutor benevolent în soluționarea disputei. Roma urma să fie despăgubită de Aristobulus. Existau bărbați care încercau să răstoarne guvernarea sa.

Conform dreptului internațional, Aristobulus făcuse o cerere oficială către Roma, căutând să folosească puterea acesteia ca forță de poliție mondială. Multe țări acceptau ajutorul roman prin tratate și erau obligate să contribuie la efortul roman al *Pax Romana* sub forma unui tribut sau a unei taxe. Astfel se creau obligații reciproce care îi legau pe Aristobulus și pe Roma să mențină pacea.

Aristobulus a câștigat favoarea lui Pompei oferindu-i un dar în aur. După ce au apărut plângeri, Pompei a investigat personal și a constatat că Hyrcanus avea un drept mai bun la tron, conform legilor lui Israel.

Pompei a dat darul lui Aristobulus săracilor și a oferit sprijinul său regelui legitim pentru a obține tronul. Regele Hyrcanus nu a făcut apel la Roma, dar fariseii au făcut-o — fără a avea autoritate să procedeze astfel.

Trupele lui Pompei l-au înlăturat cu grijă pe Aristobulus și pe adepții săi, saduceii, care ocupau ilegal Templul. Roma respecta legile altor națiuni. Nu impunea pur și simplu propria voință, ci, potrivit rațiunii dreptății și nedreptății și *jus gentium*, soluționa disputele pe baza obiceiurilor și ordonanțelor specifice fiecărei țări.

Isus nu ar fi apelat niciodată la Roma, deoarece a face tratate cu alte națiuni ar fi fost o încălcare a legilor lui Israel,^[33] ceea ce diminua drepturile poporului. Hristos a venit să redea fiecărui om drepturile care îi fuseseră dăruite de Dumnezeu (Levitic 25:10) și să readucă „legea desăvârșită a libertății.”

Romanii se spălaseră (din respect pentru legile iudeilor) înainte de a intra în acel templu herodian pentru a-i înlătura pe adepții lui Aristobulus. Adevărata pângărire a templului fusese însă săvârșită de către popor, care făcuse cetatea un cazan plin cu carnea oamenilor pentru elite.^[34]

Din cauza unei poftes pentru sângele nevinovaților și a dorinței de a consimți la „punga comună” care aleargă spre rău, poporul a fost prins în plasa făcută chiar de ei — o plasă întinsă pentru a-și prinde aproapele, pentru propriul lor bine și câștig.^[35]

„Să li se prefacă masa într-o cursă înaintea lor, și liniștea într-un laț!” Psalm 69:22

„Și David zice: Masa lor să li se prefacă într-o cursă, într-o cursă, într-un prilej de poticnire și într-o răsplătire...” Romani 11:9

Nimrod în Babilon, un puternic „furnizor” în locul Domnului.^[36]

Cuvântul *kosmos* își are originea în cuvântul *komizo*, care înseamnă „a avea grijă de, a îngriji, a purta de grijă” sau „a lua cu sine ceea ce este al tău.”^[37] Sistemele de guvernare organizate după modelul lui Cain, Nimrod, Faraon, Cezar, oferă mai întâi beneficii — adesea sub forma unor democrații sociale.

Plato a afirmat că „Tirania se naște în mod natural din democrație.” Alții au întărit această idee spunând: „Democrația nu este decât domnia gloatei, unde cincizeci și unu la sută dintre oameni pot lua drepturile celorlalți patruzeci și nouă.”^[38] Thomas Jefferson ne-a dat o perspectivă asupra momentului în care democrația se transformă în tiranie, spunând: „Democrația va înceta să existe în momentul în care iei de la cei dispuși să muncească și dai celor care nu vor.”^[39]

Această tranziție necesită o schimbare treptată în spiritul poporului, dar este adesea marcată de evenimente majore în istorie.

Inițial, Israel era un sistem de guvernare care nu avea o autoritate centrală care să reglementeze sau să oblige poporul să contribuie la armată sau la bunăstarea socială. Responsabilitatea guvernării se afla în mâinile poporului,^[40] care aducea daruri de bunăvoie și servea ca miliție și instanță de judecată.

Autoritatea civilă este puterea poporului asupra propriului lor guvern.^[41]

Asistența socială era administrată prin rețeaua leviților, care formau o societate civilă unică în cadrul națiunii. A înțelege misiunea leviților ca trup politic este esențial pentru a înțelege misiunea Bisericii primare și natura împărăției.^[42]

Fariseii se îndepărtaseră constant de protecția caritabilă a lui Dumnezeu.^[43] Roma și Iudeea deveniseră vaste state de asistență socială, în care poporul se uita către guvern pentru a avea grijă de ei, ca în zilele Egiptului și Babilonului. Ei deveniseră lacomi. Găseau confort în beneficiile oferite pe seama aproapelui lor, prin intermediul „binefăcătorilor” aleși care exercitau autoritate asupra poporului. Au căzut în propria lor capcană și au descoperit că ajunseseră să fie puțin mai mult decât marfă — resurse umane pentru tirani și despoți.

Cea mai înaltă autoritate de pe pământ ar trebui să fie Tatăl Atotputernic al tuturor, din Ceruri. Acest Tată al tuturor ar trebui să conducă prin inimile și mințile oamenilor — pentru popor, prin popor și în popor. Isus a spus să ne rugăm numai Tatălui nostru din Ceruri și să „nu numiți pe nimeni de pe pământ tată,”^[44] deoarece conducătorii romani erau cu toții abordați ca *Patri*, Părinți.

Tributul este: „O sumă de bani plătită de un suveran sau stat inferior unui potentat superior, pentru a-i asigura prietenia sau protecția.”^[45]

Iar: „Acciza (tributul), în originea ei, este dreptul patrimonial al împăraților și regilor.”^[46]

Fariseii au făcut apel la Roma pentru a scăpa de Isus, dar Isus nu ar fi apelat niciodată la Roma, nici pentru protecție, nici pentru a scăpa de farisei. Isus este Rege. Dacă ar fi apelat la Roma pentru protecție, ar fi compromis suveranitatea Împărăției Sale.

Loialitatea este: „Obligația de credință și ascultare pe care individul o datorează guvernului sub care trăiește sau suveranului său, în schimbul protecției pe care o primește. Aceasta poate fi o obligație absolută și permanentă, sau poate fi una calificată și temporară.”^[47]

Isus fusese aclamat ca Rege de către popor, a dat instrucțiuni în tezaurul regal,^[48] a emis ordine în templul guvernamental^[49] și a concediat personal. În anul 78 î.Hr., fariseii adoptaseră o ordonanță^[50] prin care taxa de templu trebuia plătită, altfel cazul era înaintat magistraților civili ai Iudeii pentru executare. Cuvântul grecesc pentru „schimbători de bani” era *kollubistes*,^[51] un termen ce desemna o mică sumă de bani sau o „sumă tăiată.” *Kollubistes* se referea la comisionul perceput de deținătorii acestor funcții lucrative în guvern.

Acești schimbători de bani cu comision puteau aduce un venit de peste 7.600.000 de dinari într-o singură lună. Ei aveau voie să perceapă o *meahă* de argint (0,57–0,6 grame de argint pur), adică aproximativ un sfert de dinar. Doar în acest eveniment, partea lor putea ajunge la 950.000 de dinari, adică peste 9.000.000 de dolari în echivalentul de astăzi. „Astfel, imensele ofrande ... către Templu treceau prin mâinile schimbătorilor de bani.”^[52]

Doar regele putea concedia acești paznici ai tezaurului templului,^[53] iar exact asta făcea Isus cu biciul Său de funii,^[54] răsturnând mesele lor.^[55] Înțelegerea faptului că schimbătorii de bani erau funcționari guvernamentali, și ce însemna concedierea lor dintr-o funcție atât de profitabilă în trezoreria națională, aduce motivația răstignirii lui Isus într-o lumină nouă și revelatoare.

Saduceii și fariseii, împreună cu cărturarii, erau doar câteva dintre grupările politice și filosofice dominante din Iudeea, care schimbaseră sistemul predicat de Moise și profeți.

Saduceii adoptaseră filosofia elenizată a primilor prinți hasmoneeni, care fuzionaseră Biserica și Statul, permițând leviților să dețină pământ și să profite din taxele colectate cu forța de la popor, prin statute create de Sanhedrin și prin aplicarea poporului pentru beneficiile oferite de sistemul nebunesc al Corbanului fariseilor.

În anul 78 î.Hr., fariseii — o partidă politică — au adoptat o ordonanță^[56] care impunea plata taxei de templu sub amenințarea judecării unui magistrat civil al guvernului iudean. Fondurile curgeau în trezoreria guvernului din templu, indiferent dacă serveau poporului sau nu. Cu instanțe legislative pe verticală, noi statute și „curvia” preoților cu guvernarea lui Irod și Roma, sistemul servea tot mai puțin poporul și poporul servea tot mai mult sistemul.

„Orice guvernare fără consimțământul celor guvernați este definiția însăși a sclaviei!”^[57]

Împărăția era o formă alternativă de guvernare pe care Isus o predica. Moise, Avraam și profeții îi învățaseră principiile cu secole înainte. Ea elibera oamenii de tirania celor care ar fi dorit să domnească peste frații și vecinii lor, unindu-i în sisteme de caritate și speranță, dragoste și respect pentru drepturile fiecăruia.

Libertatea sub Dumnezeu creației a fost o temă comună în Biblie, de la Cain până la Apocalipsa. Neemia, Ieremia, Ezechiel, Ghedeon, Moise și Avraam au căutat să elibereze oamenii și să-i învețe calea libertății sub Dumnezeu acestui pământ. Cu toate acestea, Bisericile moderne predică adesea că trebuie să fim supuși stăpânilor.

Isus îi învăța pe oameni cum funcționa o Împărăție a credinței, speranței și carității. El știa că numai darurile de bunăvoie, într-o societate care iubea dreptatea și mila, și își iubea aproapele ca pe sine, puteau întemeia o comoară a fraternității care ne apropie de Dumnezeu și ne asigură darul dumnezeiesc al libertății.^[58]

Trezoreria centrală a templului, care deținea fondurile guvernamentale ale sistemului de asistență socială al națiunii, putea fi erodată de un popor lacom sau jefuită de o birocrație coruptă. Un asemenea sistem autodestructiv înlocuia nevoia firească de familie — temelia societății — și îi seducea pe oameni într-o stare leneșă de servitute. Isus a luat Împărăția de la cei care ar fi suprimat și corupt poporul și a rânduit urmașilor Săi credincioși să fie prinții și ambasadorii unei Împărății care eliberează oamenii în duh și adevăr.

Guvernele nu au niciun drept inalienabil de a conduce oamenii. Ele obțin autoritate legitimă prin consimțământ. Înțelegerea modului în care este obținut acest consimțământ este primul gardian al libertății.

„Adevărații distrugători ai libertăților poporului sunt cei care răspândesc între ei daruri, donații și beneficii.”^[59]

Căci „Nimeni nu este obligat să accepte un beneficiu împotriva voinței sale. Dar dacă nu se opune, va fi considerat că a consimțit.”^[60]

„Fiecare om este prezumat că intenționează consecințele naturale și probabile ale propriilor sale acte voluntare.”^[61]

De ce Împărăția lui Isus nu făcea parte din acea lume? Pentru că Împărăția lui Dumnezeu nu era — și nu fusese niciodată — parte a ordinii constituționale a Romei, care, la vremea aceea, exercita autoritate asupra oamenilor care *aplicau* (sau *se rugau*) către ea pentru beneficii și asistență socială.

Roma trecuse de la o republică liberă la un imperiu. O societate odinioară independentă și autodisciplinată devenise indulgentă, apatică și supusă capriciilor și voinței dictatorilor aleși, care se numeau „Tați” și „binefăcători ai poporului.”

Acești „binefăcători” obligau poporul la contribuții pentru a finanța asistența socială, prin taxarea poporului, prin sistemul lor de Qorban roman sau Corbanul^[62] lui Irod, care făcea „Cuvântul lui Dumnezeu fără putere.”^[63] Societatea a fost întotdeauna chemată de Dumnezeu să aducă sacrificii pentru a-i ajuta pe cei nevoiași, dar acel sacrificiu trebuie să fie de bunăvoie pentru a fi cu adevărat dumnezeiesc și pentru a se califica drept adevărata caritate.

„Religia curată și neprihănită înaintea lui Dumnezeu Tatăl este aceasta: să cercetăm pe orfani și pe văduve în necazurile lor și să ne păzim neîntinați de lume.” Iacov 1:27

În Împărăția lui Isus, cei nevoiași din societate erau ajutați prin darurile de bunăvoie ale poporului care îl mărturisea ca Rege și pe Dumnezeu ca Tată. Oile Lui erau hrănite conform legii desăvârșite a libertății, prin credință, speranță și caritate. **Lumea** Romei și a fariseilor era cea care transforma ajutoarele sociale, furnizate de cei pe care Isus îi numea „tații pământului,” într-o pată pe caracterul moral al societății.

Calea lui Dumnezeu era opusul acestor contracte sociale, al acestor jurăminte și al acestor binefăcători care *exercitau autoritate asupra poporului* — spre deosebire de Dumnezeu, profeți și Hristos.^[64]

Moise ceruse să *ne iubim aproapele ca pe noi înșine*, iar întreaga societate să fie susținută prin daruri de bunăvoie. Isus nu era diferit, iar dacă am înțelege altarele lui Avraam, am vedea aceeași caritate menită să-i țină pe oameni departe de mâinile Ur-ului și Sodomei.

Împărăția lui Dumnezeu, guvernarea lui Israel și toți cei care umblau cu Dumnezeu nu ar fi poftit niciodată bunurile aproapelui prin intermediul instituțiilor **lumii**.

Există într-adevăr educație gratuită, protecție împotriva incendiilor gratuită, servicii de poliție gratuite? Beneficiile guvernării ar trebui să fie rezultatul contribuțiilor voluntare ale oamenilor care vin în ajutorul aproapelui pentru că este drept să o facă.

Drepturile date de Dumnezeu sunt, de asemenea, responsabilități. Dacă nu ne exercităm responsabilitățile, atunci ne vom pierde drepturile. „Mâna celor harnici va stăpâni, dar cea leneșă va fi supusă tributului.” Proverbe 12:24

„Protecția atrage subordonare; subordonarea aduce protecție.”^[65]

Moise a instituit un sistem de guvernare complet dependent de darurile de bunăvoie, distribuite printr-un sistem^[66] de slujitori caritabili^[67] care se ocupau de nevoile de bunăstare ale familiilor adunate în congregații de câte zece.^[68] Ei formau un trup separat^[69] pentru slujirea zilnică a unui stat liber. În Israel, poporul decidea „faptele și legea” în conformitate cu poruncile lui Dumnezeu.

Când glasul poporului^[70] a strigat după un comandant suprem care să le poarte războaiele și să numească judecători „de sus în jos,” Dumnezeu a numit aceasta o respingere a Lui. Samuel i-a avertizat asupra robiei^[71] care avea să urmeze.^[72] Păcatul acelei respingeri continuă și astăzi în lume.

Pavel a spus că există „mulți dumnezei,” iar Dumnezeul cerului a spus că nu trebuie să facem legăminte cu acei dumnezei sau cu locuitorii lumii lor. Cuvântul original pentru *Dumnezeu* și *dumnezei* în Vechiul și Noul Testament înseamnă *judecători conducători* sau *magistrați*.^[73] Oamenii îi fac pe alții „dumnezei” peste ei prin faptul că se roagă lor pentru dreptate și milă, se pleacă înaintea lor și îi slujesc în dorința lor lăcomă de beneficiile pe care aceștia le promit.

Aceste principii și avertismente sunt repetate în toată Biblia:

„Când șezi la masă cu un stăpân, ia bine seama la ce este înaintea ta. Pune-ți cuțitul la gât dacă ești un om mânat de lăcomie. Nu pofti din bucatele lui alese, căci sunt o hrană înșelătoare.” Proverbe 23:1-3

Natura contractuală a guvernării cere consimțământul poporului de a-și renunța la drepturi, în schimbul beneficiilor oferite pe seama aproapelui — ceea ce este opusul carității. Împărăția lui Dumnezeu este un sistem de credință, speranță și caritate, care unește familiile, comunitățile și națiunile într-o rețea de fraternitate, astfel încât oamenii să poată supraviețui fără binefăcători care i-ar transforma în marfă. Împărăția lui Dumnezeu funcționa prin legea desăvârșită a libertății, dar acea libertate poate fi pierdută prin lenea și lăcomia poporului.

La Rusalii, oricine primea botezul lui Hristos era dat afară din sistemul de „asistență socială” instituit de farisei și acceptat în sistemul caritabil instituit de Hristos și de apostolii Săi. Vedem Biserica preluând această lucrare, lucrând zilnic în templu și ocupându-se cu numirea portarilor care aveau grijă de banca^[74] poporului, împărțind în mod drept slujirea zilnică a poporului.

La Efes, a avut loc o revoltă împotriva apostolilor, cu referire la jefuirea templului de acolo. Unul dintre cele mai bine păstrate secrete ale vremurilor noastre este ce se întâmpla de fapt în aceste temple. Am văzut că templul construit de Irod colecta sume uriașe de bani și conținea o mare trezorerie. Prin administrarea lui, supraveghea un program de asistență socială pentru cei nevoiași, construia apeducte și furniza servicii publice comune.

Adunarea din Efes fusese modelată după doctrinele Dianei (Artemis), conform tradițiilor asiatiche. Centrul ei era un templu masiv, similar ca aspect cu fațada Trezoreriei Statelor Unite. Cele 127 de coloane ale sale fuseseră donate de diferiți membri ai guvernului.

Cea mai interesantă parte era scopul său. Templul conținea un seif imens, considerat unul dintre cele mai sigure depozite din Asia Mică. Acest templu funcționa de fapt ca o bancă. Ceea ce am numi „marele preot” era de asemenea un oficial de credit, care acorda împrumuturi, colecta dobânzi, gestiona proprietăți valoroase și era responsabil pentru securitatea celor care depuneau valori în templu pentru comerț și tranzacții.

El era literalmente un subscriitor al sistemelor naționale de asigurări sociale. Membrii contribuiau regulat și substanțial în speranța unui câștig sigur, profit sau beneficiu. Se băteau monede și se emiteau bilete de valoare. Efes era un World Bank al „lumii ordinii mondiale.”^[75]

Unele temple funcționau ca și case de investiții pentru minerit, comerț și chiar expediții militare. Profituri mari puteau fi câștigate cu astfel de investiții în temple precum cele ale lui Ianus sau Diana. Membrii erau investitori, iar Templul Dianei putea găzdui peste 24.000 de oameni.

În Templul lui Saturn^[76] exista o trezorerie comună, susținută prin taxele generale și un fond de rezervă special, *aerarium sanctum* — alcătuit inițial din prada de război, dar întreținut în principal printr-o taxă de 5% asupra sclavilor eliberați sau concediați. Aceasta nu putea fi atinsă decât în caz de necesitate extremă.^[77]

Care a fost scopul vițelului de aur?^[78]

Nu superstiția i-a motivat, ci practicitatea și lipsa de credință. Oamenii își depuneau efectiv aurul pe altarul vițelului de aur. Aurul era depus într-o statuie mare, vizibilă tuturor. Bogăția și comunitatea erau topite împreună într-o pungă comună.^[79]

La rândul lor, ei primeau un semn al apartenenței și promisiunea securității.

Nimeni nu putea pleca în fața unui inamic fără a-și lăsa în urmă depozitul de aur — comoara propriei familii. Moise putea scoate poporul din Egipt, dar doar Dumnezeu, timpul și pocăința puteau scoate Egiptul din oameni. Depozitul Împărăției este pungile și buzunarele unei rețele de oameni care se iubesc unii pe alții.^[80]

Această practică era folosită și la Atena, unde statuia de aur a unei zeițe era numită „fondul de rezervă.” În anul 406 î.Hr., la sfârșitul războiului peloponesiac, după o catastrofă navală, Atena și-a echipat și și-a înarmat noua flotă trimițând statuia de aur a zeiței Nike (din Partenon) la monetărie.^[81]

Aceste idoli nu erau doar magie superstițioasă, ci păgânism cu scop. Ei reprezentau fonduri de rezervă stabilite pentru a proteja poporul și a-i garanta loialitatea. În același timp, acestea consolidau puterea elitei conducătoare. Regele Sodomei prețuia mai mult „resursele sale umane” decât comoara orașului.

Aaron cunoștea și el aceste „arte ale templului” și a cedat cererii poporului. Dar Moise s-a indignat când a văzut că poporul își încredințase averile de familie acestui mamon nedrept. El știa că acest lucru îi va întoarce în robie. A chemat Biserica în pustie pentru a desface acel dezastru — așa cum Hristos a chemat mai târziu Biserica Sa.

Cât aur au Statele Unite în rezerve?

Se presupune că există aproximativ 530 de tone de aur în „fondul de rezervă” de la Fort Knox, deși nu a existat un audit de peste o jumătate de secol.

Dacă poporul american ar avea titlul legal asupra unei singure uncii de aur de persoană, ar avea propriul lor fond de rezervă. Într-un seif, câțiva hoți pot fura totul. Și, pentru că nu este format într-o statuie, ar putea face asta fără ca cineva să știe.

A depinde de o comunitate în rețea bazată pe caritate favorizează dragostea frățească, în timp ce asigurările comerciale și sistemele de asistență socială sub binefăcători care exercită autoritate produc, de obicei, inimi reci.

De fapt, Dumnezeu nu a dorit niciodată ca poporul să construiască un templu de piatră. Templul antic al lui Israel trebuia să fie doar un cort mobil. Duhul Sfânt nu locuia în lucrurile făcute de mâna omului, ci în inimile și mințile oamenilor care trăiesc în credință și speranță, caritate și dragoste.

„Dacă ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al ei; dar pentru că nu sunteți din lume, ci Eu v-am ales din lume, de aceea lumea vă urăște.” Ioan 15:19

Planeta nu i-a urât pe apostoli, ci membrii guvernelor care l-au respins pe Dumnezeu și urau pe creștini. Ei vorbeau de rău căile Domnului, acuzându-i chiar că „răstoarnă lumea.”

„Nu iubiți lumea, nici lucrurile din lume. Dacă iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este în el. Pentru că tot ce este în lume – pofta firii pământești, pofta ochilor și mândria vieții – nu este de la Tatăl, ci din lume.”^[82] (1 Ioan 2:15-16)

Ioan nu vorbește despre a nu iubi planeta. De la început, omul fusese menit să aibă stăpânire asupra pământului și i s-a dat porunca de a „lucra și păzi” grădina. Este clar că „lumea” despre care vorbește Isus este lumea pe care oamenii și-o construiesc singuri – aceea în care oamenii sunt legați de contractele pe care le fac și de beneficiile pentru care aplică.

„Această Biblie este despre Guvernarea Poporului, prin Popor și pentru Popor.”^[83] Împărăția Cerurilor pe pământ, în Duh și Adevăr, era un sistem de guvernare al libertății, care prin natura sa era adversarul „lumii” care încerca să posede oamenii și să-i transforme în resurse umane.

Biblia este o carte despre guvernarea evlavioasă și neevlavioasă a pământului, fără a-i oprima pe frații noștri. Este o carte despre oameni care caută să fie suflete libere sub Dumnezeu și alți oameni care caută să asuprească poporul.^[84]

Petru avertizează că, din cauza cuvintelor înșelătoare și a propriei noastre lăcomii, vom deveni marfă și condamnați.^[85] Din moment ce opusul lăcomiei este caritatea, atunci calea spre libertate este dragostea.

Trebuie să înțelegem că Isus, Moise și Avraam vorbeau despre eliberarea oamenilor, învățându-i să fie o comunitate de credință, speranță și caritate. Biserica trebuia să fie un guvern al slujirii și al frățietății neprihănite prin caritate, pentru ca toți să poată fi liberi sub legea desăvârșită a libertății.

„De aceea, fraților, căutați cu atât mai mult să vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci, dacă faceți lucrul acesta, nu veți aluneca niciodată. În felul acesta vi se va da din belșug intrare în împărăția veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.” 2 Petru 1:10-11

Elementele lumii

Ce sunt „elementele lumii” și „elementele Împărăției lui Dumnezeu?”^[86]

„Așteptând și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, în care cerurile aprinse vor pieri și elementele vor arde cu o căldură mare?” 2 Petru 3:12

Unii interpreți ai Noului Testament sugerează că termenul „elemente” se referă la un viitor război nuclear. Dar cuvântul „elemente” provine din grecescul *stoicheion*,^[87] de la *stoicheo*, care înseamnă „a avansa ... în ordine.”

Același cuvânt „element” este folosit și în Galateni 4:3,^[88] cu referire la a fi „în robie sub elementele **lumii**.” Aceeași „**lume**” este definită ca și „constituție, ordine, guvernare.” Și în Galateni 4:9, citim: „Dar acum, după ce ați cunoscut pe Dumnezeu — sau, mai degrabă, după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu — cum vă întoarceți iarăși la acele elemente slabe și sărăcicioase, cărora doriți din nou să le fiți robi?”

Vedem aceleași cuvinte și în Coloseni 2:20: „Dacă ați murit împreună cu Hristos față de rânduielele (rudimentele) **lumii**, de ce, ca și cum ați trăi încă în lume, vă supuneți la porunci?” În Coloseni 2:8 găsim cuvântul grecesc pentru „porunci” tradus ca „tradițiile” aceleiași ordini constituționale: „Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu amăgirea deșartă, după tradiția^[89] oamenilor, după rudimentele lumii, și nu după Hristos.” Cuvântul „a fura” înseamnă „a lua ca pradă,” adică a te transforma în captiv, resursă, bun mobil al unei ordini lumești.

Mamona nedreaptă

Mamona nu înseamnă bani, ci bogăție încredințată.^[90] Sistemele care dețin bogăția și proprietatea poporului „pentru binele societății” exercită de fapt dreptul de a alege pe care Dumnezeu l-a dat oamenilor. Oamenii care caută puterea urmăresc aceste funcții de autoritate și sunt corupți de puterea ce le este dată de popor. Astfel de sisteme eșuează inevitabil din cauza corupției, lăcomiei și îngăduinței excesive, ca rezultat al spiritului tiranic.

„Și Eu vă zic: faceți-vă prieteni cu ajutorul mamonei nedrepte, pentru ca atunci când veți săraci, ei să vă primească în locuințele veșnice.” (Luca 16:9)

Omenirea a fost prinsă în mod repetat în lațul propriei desfrânări și poftes, al propriei lăcomii și dorințe. Natura păcătoasă a omului îl va aduce întotdeauna înapoi în robia Egiptului. El trebuie să se pocăiască și să-și schimbe căile pentru a fi liber. Chiar dacă va trebui să sufere o vreme sub povara captivității sale, trebuie — cu cinste și onoare — să caute să învețe căile Tatălui nostru care este în Ceruri.

„Niciun slujitor nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt, sau va ține la unul și va disprețui pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dumnezeu și mamonei.” Luca 16:13; Matei 6:24

În procesul eliberării din robie, putem continua să plătim lui Faraon cota de cărămizi, lui Irod Corbanului templului, iar lui Cezar tributul lumii, dar nu trebuie să mâncăm din lucrurile jertfite acestor dumnezei ai forței și fricii. Ei servesc *hrană înșelătoare*, iar masa lor este o cursă. Pentru a fi eliberați de tirania lumii, trebuie mai întâi să fim eliberați de tirania din inimă și din minte, prin caritate și smerenie.

Împărăția Cerurilor^[91]

Expresia „Împărăția Cerurilor” apare doar în Evanghelia după Matei, care a fost scrisă inițial în aramaică. În traducerea din aramaică în greacă, cuvântul *malkuthach* devine *basileia ouranos*, adică „Împărăția Cerurilor.” De fapt, termenul înseamnă „un tărâm, o jurisdicție, o sferă de autoritate.” Cuvântul *ouranos*, în Dialogurile lui Plato, este tradus prin „lume.”^[92] Ouranos provine dintr-o rădăcină care înseamnă „a acoperi, a cuprinde,” în sensul de „bolta întinsă a cerului,” de la marginea atmosferei până în centrul pământului. „Împărăția Cerurilor” este, așadar, Împărăția lui Dumnezeu și Împărăția lumii, în sensul întregii planete.^[93]

Roma l-a recunoscut pe Isus ca Rege al unui guvern autonom în lume, dar nu din **lumea Romei**. Dacă Împărăția lui Dumnezeu ar fi făcut parte din *lumea Romei*, Hristos și „ofițerii” Împărăției Sale ar fi pledat cauza Lui înaintea lui Pilat, care ședea pe scaunul de judecată al Romei.^[94] Isus a afirmat că Pilat nu avea jurisdicție, pentru că Împărăția Sa nu era din lumea lui Pilat.

Dacă Hristos este Regele nostru și dacă suntem guvernați de Dumnezeu, atunci:

De ce suntem supuși ordonanțelor binefăcătorilor care exercită autoritate?

De ce suntem sub tribut?

Am părăsit oare calea către Împărăția lui Dumnezeu și am trecut granița în „**lumea**” și strânsoarea lui Cezar?

„Este un principiu juridic consacrat^[95] că supușii Majestății Sale sunt liberi dacă își pot organiza treburile astfel încât cazurile lor să cadă în afara domeniului legilor fiscale. Ei nu suportă nici penalități legale, nici — strict vorbind — cenzură, dacă, după ce au examinat liniile trasate de Legislativ pentru impunerea taxelor, își fac preocuparea de a umbla în afara lor.”^[96]

Suntem cu toții în lumea creată de Dumnezeu, dar nu ar trebui să fim din **lumea** Romei. Am ajuns să ne rugăm și să ne plecăm înaintea „dumnezeilor romani?” Am fost prinși în plata nedreptății într-un sistem de mamon? Am fost furați prin „filozofie și amăgire deșartă,” potrivit „tradiției oamenilor,” potrivit „rudimentelor lumii?”

Împărăția Cerurilor predicată de Hristos și profeți este rânduiala dumnezeiască care permite oamenilor să fie supuși „libertății superioare” sub Dumnezeul Cerurilor, umblând în afara ordonanțelor oamenilor, trăind în lume, dar nu din lume.^[97]

„Pocăiți-vă și căutați Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui” prin practica Religiei curate, așa cum a poruncit Hristos!

De ce nu văd minciuna

Singurul argument prezentat de Isus în ceea ce trebuia să fie un proces în instanța internațională a Romei — care ocupa Iudeea ca „menținător internațional al păcii” — a fost că Împărăția Sa, sau guvernarea Sa, pe care El o luase de la farisei,^[98] nu făcea parte din **lumea** lui Pilat, adică din ordinea constituțională a Romei. În momentul în care Pilat era pe punctul de a se așeza pe scaunul de judecată al acelei ordini și al aceluia sistem roman, Isus a declarat că Împărăția Sa nu este din acea „ordine constituțională” a Romei.

Pilat oprește procesul la cuvintele lui Isus, își spală mâinile de acest caz și, din acel moment, se referă la Isus ca fiind „Regele Iudeilor.” Dar creștinii moderni nu par să priceapă acest fapt simplu.

Aceasta este o scenă guvernamentală și juridică, cu probleme de guvernare privind cine era adevăratul rege, având ca rezultat faptul că Isus este numit „Regele Iudeilor” în mod oficial de către reprezentantul guvernului roman, Pilat.

Mulți creștini moderni încă nu văd adevărul că „este un alt Rege: Isus,” care nu este din **lumea** Romei sau din oricare alt guvern al **lumii**.

De ce?

Pentru că au impresia că „deja văd?”

Creștinii moderni pot accepta doar ceea ce se potrivește cu „învățăturile false” pe care le-au acceptat deja ca adevăr — dar care sunt o minciună.^[99]

Ei nu răspund niciodată cu adevărat la întrebarea privind moralitatea unui creștin de a aplica pentru beneficii de la „oameni care se numesc ei înșiși Binefăcători, dar care exercită autoritate unii peste alții.” Astfel de practici lacome corup și poluează practica religiei.

Aceasta a fost esența conflictului creștin timpuriu cu Roma — unde creștinii mureau mai degrabă decât să aplice pentru beneficii de la Cezar sau de la templele și statul de asistență socială romană, oferind „pâine gratuită.”

Creștinii moderni aplică pentru acele beneficii în fiecare zi, dar vor să pretindă că Isus este Regele lor.

Ei practică o religie falsă, pentru că nu vor să pună masa Domnului, precum Biserica primară, care avea o slujire zilnică ce îngrijea toată asistența socială fără niciun ajutor de la Cezar.

Creștinii moderni sunt noii farisei de astăzi, care, în ciuda declarațiilor lor, au „niciun alt rege decât Cezar.”

Ei mănâncă la masa lui, despre care ar trebui să știm că este o cursă. Prin practicile lor lacome și religia publică, au fost din nou prinși în jugul robiei **lumii** și sunt poluați de ea, pentru că nu practică Religia curată.

Iacov 1:27 „Religia curată și neîntinată înaintea lui Dumnezeu Tatăl este aceasta: să cercetezi pe orfani și pe văduve în necazurile lor, și să te păzești neîntinat de lume.”

2 Petru 2:20 „Dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii prin cunoașterea Domnului și Mântuitorului Isus Hristos, se încurcă din nou în ele și sunt biruiți, starea lor de pe urmă ajunge mai rea decât cea dintâi.”

Galateni 4:3, „Tot așa, și noi, când eram copii, eram sub robia elementelor lumii.”

Coloseni 2:8, „Luați seama ca nimeni să nu vă fure cu filosofia și cu amăgirea deșartă, după tradiția oamenilor, după rudimentele lumii, și nu după Hristos.”

Coloseni 2:20, „Dacă ați murit împreună cu Hristos față de rudimentele lumii, de ce, ca și cum ați trăi încă în lume, vă supuneți la porunci?”

Când Petru a spus că „este un alt Rege: Isus” și a făcut „lucruri împotriva decretelor lui Cezar,” el nu era subiect acelor „decrete.”^[100] Același cuvânt „decrete” este derivat din cuvântul pentru „ordonanțe” din Coloseni 2:20.

Lenea, ignoranța și adesea practicile lacome ale creștinilor moderni au blestemat și copiii lor cu aceeași datorie pentru care ei au devenit garanți.

Ei sunt sub o puternică amăgire. http://www.preparingyou.com/wiki/Strong_delusion

Note

¹† Dicționarul Etimologic Online, © 2001 Douglas Harper

²† 2865 ~κομίζω~ komizo \@kom-id'-zo\@ din primarul komeo (a îngriji, a avea grijă de); v AV-primire 10, aducere 1; 11

- 1) a îngriji, a avea grijă de, a prevedea pentru
- 2) a ridica sau a lua cu sine pentru a îngriji și a păstra
- 3) a lua cu sine, a duce departe
- 4) a duce, a purta, a aduce la, a duce cu sine pentru sine, a lua ceea ce este al său, a aduce înapoi
 - 4a) a primi, a obține: binecuvântarea promisă
 - 4b) a primi înapoi ceea ce era anterior al său, a recupera, a primi înapoi, a recâștiga

³† John Burnet's Early Greek Philosophy: Secțiunea A: Introducere

⁴† 2889 ~κόσμος~kosmos @kos'-mos@ probabil din baza lui 2865; TDNT-3:868,459; {Vezi TDNT 407} n m AV-lume 186, podoabă 1; 187

- 1) o aranjare aptă și armonioasă sau constituție, ordine, guvernare
- 2) ornament, decorație, podoabă, adică aranjarea stelelor, „găzduirile cerești”, ca podoabă a cerurilor. #1Pe 3:3
- 3) lumea, universul
- 4) cercul pământului, pământul
- 5) locuitorii pământului, oamenii, familia umană
- 6) mulțimea nelegiuită; întreaga masă a oamenilor înstrăinați de Dumnezeu și deci ostili cauzei lui Hristos
- 7) afacerile lumii, agregatul lucrurilor pământești
 - 7a) întregul cerc al bunurilor pământești, înzestrări, bogății, avantaje, plăceri etc., care, deși goale, fragile și trecătoare, stârnesc dorința, seduc de la Dumnezeu și sunt obstacole în calea cauzei lui Hristos
- 8) orice agregat sau colecție generală de particularități de orice fel
 - 8a) neamurile în contrast cu evreii {#Ro 11:12 etc}
 - 8b) doar al credincioșilor, {#Joh 1:29; 3:16; 3:17; 6:33; 12:47 1Co 4:9; 2Co 5:19} {Vezi Pink_Sovereignty Appendix D, Ioan 3:16 21}

- Pentru sinonime vezi intrarea 5921

⁵† Matei 21:9-15 „Și mulțimile care mergeau înainte și cele care urmau strigau, zicând: Osana Fiului lui David! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului! Osana în ceruri... 15 Și când preoții de seamă și cărturarii au văzut lucrurile minunate pe care le făcea și pe copii strigând în templu și zicând: Osana Fiului lui David!, s-au mâniat foarte tare.”

Marcu 11:9 Și cei care mergeau înainte și cei care urmau strigau, zicând: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine în Numele Domnului! 10 Binecuvântată fie împărăția părintelui nostru David, care vine în Numele Domnului! Osana în ceruri.

„Osana în ceruri” provine dintr-o expresie ebraică ce exprimă cine este regele de drept și moștenitorul viu al tronului lui David („Binecuvântată fie împărăția părintelui nostru David”) în mintea poporului. Osana, o compunere din două cuvinte ebraice (yasha' și na') însemnând „mântuiește-ne, te rugăm,” împreună cu cuvântul grecesc *hupsistos* din *hupsos* (folosit pentru a desemna *rangul*) îl făcea pe Isus moștenitorul de rang cel mai înalt al tronului lui David, care nu era doar Regele Iudeii, ci regele tuturor evreilor, al Israelului înainte de divizarea sub Roboam, care „a părăsit sfatul bătrânilor” și a ales să facă jugul mai greu. Dar jugul lui Isus era ușor. Matei 11:29-30.

Deoarece poporul L-a salutat pe Isus cu ramuri de palmier, o practică rezervată regilor, nu ar trebui să existe confuzie cu privire la ce făcea sau spunea poporul. Chiar și fariseii știau că a-L proclama pe Isus cu fraza „Osana Fiul (*huios*) lui David” însemna că El era fiul de rang cel mai înalt al lui David. Vedem această folosire a lui „Osana” din nou în Ioan 12:13, unde Îl binecuvântează în mod specific ca „Regele lui Israel.”

- „Au luat ramuri de palmier și au ieșit în întâmpinarea Lui și strigau: Osana! Binecuvântat [este] Regele lui Israel care vine în Numele Domnului.”

Toate acestea răspundeau întrebării arzătoare a zilei despre cine era regele de drept în Ierusalim, „REGELE IUDEILOR,” deoarece nu mai fusese niciunul de la execuția de către Irod a propriului fiu, urmată de moartea sa fără succes.

⁶† Ioan 19:12 Și de atunci Pilat căuta să-L elibereze; dar iudeii strigau, zicând: Dacă Îl lași pe acesta să plece, nu ești prieten al Cezarului; oricine se face rege se împotrivesc Cezarului.

Ioan 19:14 Și era pregătirea Paștelui, și cam la ceasul al șaselea; și el le-a zis iudeilor: Iată Regele vostru! 15 Dar ei au strigat: Ia-L, ia-L, răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Regele vostru? Preoții de seamă au răspuns: Nu avem rege decât pe Cezar.

⁷† Marcu 11:16 Și nu permitea ca cineva să mai poarte vreun vas prin templu.

⁸† Matei 27:37 Și au pus deasupra capului Lui acuzația scrisă: ACESTA ESTE ISUS REGELE IUDEILOR.

Marcu 15:26 Și deasupra era scrisă acuzația Lui: REGELE IUDEILOR.

Luca 23:38 Și era scrisă deasupra Lui o inscripție cu litere grecești, latine și ebraice: ACESTA ESTE REGELE IUDEILOR.

Matei 2:2 Zicând: Unde este Cel născut Rege al iudeilor? Căci l-am văzut steaua în răsărit și am venit să ne închinăm Lui.

Matei 27:11 Și Isus stătea înaintea dregătorului; și dregătorul l-a întrebat, zicând: Tu ești Regele iudeilor? Și Isus i-a zis: Tu spui.

⁹† Matei 21:43 „De aceea vă spun vouă: Împărăția lui Dumnezeu vi se va lua vouă și va fi dată unui neam care va aduce roadele ei.”

¹⁰† 5257 ~ὕπηρέτης~ huperetes \@hoop-ay-ret'-ace\@ din 5259 și un derivat al lui erness (a vâsli); n m AV-ofițer 11, slujitor 5, servitor 4; 20

1) servitor

1a) un sub-vâslaș, vâslaș subordonat

1b) oricine slujește cu mâinile: un servitor

1b1) în Noul Testament, ofițerii și însoțitorii magistraților — ofițerul care execută pedepse

1b2) însoțitorii unui rege, servitori, suită, soldații unui rege, însoțitorul unei sinagogi

1b3) oricine slujește sau oferă serviciu

1c) oricine ajută pe altul în orice lucrare

1c1) un asistent

1c2) al propovăduitorului evangheliei

Pentru sinonime vezi intrările 5834 & 5928

¹¹† Ioan 18:37 Pilat deci l-a zis: Deci ești rege? Isus a răspuns: Tu spui că Eu sunt rege. Pentru aceasta am fost născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc despre adevăr. Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu.

¹²† Matei 3:2 „Și zicând: Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor s-a apropiat.”

Matei 4:17 „De atunci a început Isus să propovăduiască și să zică: Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor s-a apropiat.”

Marcu 1:15 „Și zicând: S-a împlinit vremea și Împărăția lui Dumnezeu s-a apropiat; pocăiți-vă și credeți Evanghelia.”

¹³† Matei 2:2 „Zicând: Unde este Cel născut Rege al iudeilor? Căci l-am văzut steaua în răsărit și am venit să ne închinăm Lui.” (de asemenea Luca 2:8, 15)

¹⁴† Matei 10:7 „Și pe drum propovăduiți, zicând: Împărăția cerurilor s-a apropiat.”

¹⁵† Matei 21:9 „Și mulțimile care mergeau înainte și cele care urmau strigau, zicând: Osana Fiului lui David! Binecuvântat [este] Cel ce vine în Numele Domnului! Osana în ceruri!”

¹⁶† Matei 4:17 „De atunci a început Isus să propovăduiască și să zică: Pocăiți-vă, căci Împărăția cerurilor s-a apropiat.” Matei 4:23, Matei 9:35, Marcu 1:14, Luca 4:43, Luca 8:1

¹⁷† Matei 10:7 „Și pe drum propovăduiți, zicând: Împărăția cerurilor s-a apropiat.”

¹⁸† Luca 12:32 „Nu te teme, turmă mică, căci Tatălui vostru i-a plăcut să vă dea Împărăția.”

¹⁹† „...Eu vă rânduiesc vouă o Împărăție, așa cum Tatăl Meu Mi-a rânduit Mie;” Luca 22:29

²⁰† Daniel 4:3 „...cât de mari [sunt] minunile Lui! Împărăția Lui este o Împărăție veșnică și stăpânirea Lui din generație în generație. (Daniel 4:34, Plângerile 5:19 ...tronul Tău din generație în generație.)

²¹† Luca 22:16 „Căci vă spun vouă că nu voi mai mânca din el până când nu se va împlini în Împărăția lui Dumnezeu.”

²²† Ioan 21:13 „Isus deci vine și ia pâinea și le-o dă, și peștele de asemenea.”

²³† Luca 21:32 „Adevărat vă spun vouă: Neamul acesta nu va trece până ce nu se vor împlini toate.” Matei 24:34

²⁴† Marcu 9:1 „Și le-a zis: Adevărat vă spun vouă că sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până nu vor vedea Împărăția lui Dumnezeu venind cu putere.”

²⁵† Matei 28:18 „Și Isus s-a apropiat și le-a vorbit, zicând: Toată puterea Mi s-a dat Mie în cer și pe pământ.”

²⁶† Ioan 4:24 „Dumnezeu este Duh și cei ce l se închină trebuie să l se închine în duh și în adevăr.”

²⁷† 165 ~αἰών~ aion \@ahee-ohn\@ din același ca 104; TDNT-1:197,31; {Vezi TDNT 40} n m AV-veșnic 71, lume 38, niciodată + 3364 + 1519 + 3588 6, totdeauna 4, veac 2, etern 2, diverse 5; 128

1) pentru totdeauna, un veac neîntrerupt, perpetuitate a timpului, eternitate

2) lumile, universal

3) perioadă de timp, veac

- Pentru sinonime vezi intrarea 5921

^{28†} 3625 ~οίκουμένη~ oikoumene \@oy-kou-men'-ay\@ participiu feminin prezent pasiv al lui 3611 (ca substantiv, prin implicație al lui 1093); TDNT-5:157,674; {Vezi TDNT 539} n f AV-lume 14, pământ 1; 15

- 1) pământul locuit
 - 1a) porțiunea pământului locuit de greci, în distincție față de ținuturile barbarilor
 - 1b) imperiul roman, toți supușii imperiului
 - 1c) întregul pământ locuit, lumea
 - 1d) locuitorii pământului, oamenii
- 2) universul, lumea

^{29†} ge @ghay@ contractat dintr-un cuvânt rădăcină; TDNT-1:677,116; {Vezi TDNT 155} n f AV-pământ 188, țară 42, sol 18, țară 2, lume 1, pământesc + 1537 + 3588 1; 252

- 1) pământ arabil
- 2) solul, pământul ca loc de stat în picioare
- 3) continentul principal în opoziție cu marea sau apa
- 4) pământul ca întreg
 - 4a) pământul în opoziție cu cerurile
 - 4b) pământul locuit, locuința oamenilor și animalelor
- 5) o țară, pământ delimitat în granițe fixe, o suprafață de pământ, teritoriu, regiune

^{30†} Declarația lui Isus din Ioan 18:36 — «*ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου*» — trebuie interpretată în primul rând ca o **afirmație de natură jurisdicțională și constituțională**, rostită într-un cadru formal de judecată. Contextul nu este unul devoțional sau mistic, ci unul **procedural**, în care reprezentantul unei puteri imperiale (Pontius Pilatus) se pregătea să exercite **jurisdictio** asupra unei persoane acuzate de uzurpare regală (*crimen maiestatis*).

Termenul-cheie din text este **κόσμος (kosmos)**, care, în uzul greco-roman clasic și elenistic, nu desemna planeta sau universul fizic, ci o **ordine normativă instituită**, o **constituție**, o **structură de guvernare** sau un **sistem juridico-politic**. Acest sens este bine atestat în literatura clasică și juridică antică. Aristotel utilizează termenul în legătură cu ordinea cetății (*Pol. I–III*), iar Plato îl asociază explicit cu ordinea normativă a comunității (*Gorgias, Republica*).

Etimologic, *kosmos* derivă din verbul **κοσμέω (kosmeō)**, cu sensul de „a rândui,” „a organiza,” „a disciplina,” folosit frecvent în contexte militare pentru **dispunerea trupelor**. Această accepțiune este confirmată de literatura homerică și de uzul tehnic din dreptul militar roman, unde disciplina (*disciplina militaris*) era fundamentul ordinii statului. În acest sens, *kosmos* desemna inițial **disciplina unei armate**, iar ulterior **constituția ordonată a statului** (cf. Liddell-Scott-Jones, *Greek-English Lexicon*).

De asemenea, termenul este legat semantic de **κομίζω (komizō)**, „a purta de grijă,” „a furniza,” „a administra,” indicând ideea unui sistem care **oferă protecție și beneficii** în schimbul **supunerii și contribuțiilor obligatorii** — exact mecanismul statului imperial roman. Din punct de vedere juridic, acest raport este echivalent cu **contractul de supunere politică**, fundamentat pe tribut (*tributum*) și beneficii (*annona, largitiones*).

În dreptul greco-roman, încălcarea limitelor unei autorități era definită ca **ἀδικία (adikia)**, iar respectarea ordinii instituite era **δίκη (dikē)**, dreptate. Prin urmare, *kosmos* nu desemna o realitate neutră, ci **ordinea coercitivă legitimantă a autorității**. Această definiție este confirmată explicit de **Concordanța lui Strong (G2889)**, care definește *kosmos* ca „o rânduială potrivită și armonioasă; o constituție, o ordine, o guvernare.”

În acest cadru, afirmația lui Isus are o semnificație juridică precisă: **Împărăția Sa nu își are izvorul (ἐκ) în ordinea constituțională romană** și, prin urmare, **nu intră sub jurisdicția acesteia**. În dreptul roman, jurisdicția derivă din **consimțământ, tratat, supunere sau cetățenie**. Or, Împărăția lui Isus nu avea **foedus, pactum, testamentum** sau **civitas** cu Roma. Astfel, Pilat nu putea exercita **jurisdictio in persona** asupra lui Isus ca Rege, ci doar asupra supușilor ordinii romane.

Această interpretare este susținută de Părinții Bisericii timpurii. **Tertullian** afirmă explicit că *regnum Christi* este „un regnum distinctum a saeculo” (*Apologeticum*, cap. 21), iar **Origen** subliniază că Hristos nu neagă realitatea Împărăției Sale, ci refuză integrarea ei în ordinea politică coercitivă (*Contra Celsum*, VIII). **Augustin**, în *De Civitate Dei* (XIX), distinge între *civitas terrena* și *civitas Dei* nu ca spații diferite, ci ca **ordine juridice diferite**, guvernate de principii opuse (*dominium vs. caritas*).

Faptul că Isus adaugă condiționalul — „dacă Împărăția Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat” — confirmă caracterul juridic al afirmației. Termenul tradus prin „slujitori” este **ὑπηρέται (huperetai)**, termen tehnic pentru **ofițeri subordonați ai unei autorități** (cf. Fapte 5:22; 1 Cor. 4:1). Absența violenței defensive indică absența **unei revendicări jurisdicționale concurente** în cadrul ordinii romane.

Prin urmare, „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta” nu este o afirmație despre natura spirituală sau viitoare a Împărăției, ci o **declarație de necompetență jurisdicțională** adresată unui magistrat imperial. Ea afirmă existența unei **guvernări reale, prezente**, care funcționează **în afara ordinii constituționale a statelor omnești**, fără a deriva autoritate din ele.

Această poziție explică atât suspendarea procedurii de către Pilat, cât și conflictul ireconciliabil dintre Biserica primară și Imperiul Roman. Creștinii nu refuzau autoritatea ca fapt social, ci **refuzau consimțământul juridic** care ar fi integrat Împărăția lui Dumnezeu în *kosmos*-ul imperial. În termeni constituționali, Hristos proclamă o **suveranitate distinctă, non-derivată**, întemeiată pe legea libertății (*lex libertatis*) și pe caritate, nu pe coerciție.

³¹↑ Encyclopaedia Britannica 1910

³²↑ <http://www.hisholychurch.org/study/bklt/romevusst.pdf>

³³↑ Exod 23:32 „Să nu faci legământ cu ei, nici cu dumnezeii lor.

Judecători 2:2 Și să nu faceți legământ... dar nu ați ascultat glasul Meu: de ce ați făcut aceasta?” Vezi Deuteronom 17:15,17.

³⁴↑ Ezechiel 11:3-11 „Care zic: Nu este aproape; să zidim case: cetatea aceasta este cazanul, iar noi suntem carnea.” Vezi și Exod 16:3, Eclesiastul 4:5, Mica 3:3.

³⁵↑ Proverbe 1:10-33 „Veniți cu noi, să pândim sânge, să ne ascundem pentru cel nevinovat fără motiv: ... să avem toți o singură pungă... nu consimți....”

³⁶↑ În Geneza 10:9 cuvântul vânător este din *tsayid*, care este mai des tradus ca ‘provizie, hrană, aprovizionare cu hrană sau victualii.’ Nimrod era un binefăcător care exercita autoritate asupra poporului prin furnizarea bunăstării lor la masa civică sau altarul său.

³⁷↑ Strong's # 2889 Concordanță Biblie Online, Winterbourne, Ontario, Canada.

Originea termenului **κόσμος** (*kosmos*) este esențială pentru înțelegerea mecanismelor prin care sistemele politice ale lumii antice — și, prin extensie, cele moderne — au exercitat autoritate asupra populațiilor. Din punct de vedere etimologic și semantic, *kosmos* este strâns legat de verbul **κομίζω** (*komizō*), care înseamnă „a purta cu sine,” „a aduna,” „a lua ceea ce este al tău,” dar și „a purta de grijă,” „a furniza,” „a asigura.” Această dublă semnificație este deosebit de relevantă: ea îmbină **ideea de grijă/protecție** cu **dreptul de a lua, administra și redistribui**.

În context politic și juridic, această rădăcină lexicală exprimă exact structura fundamentală a guvernării coercitive: un sistem care **colectează** (tribut, taxe, contribuții), **administrează** (teaur, rezerve, fonduri) și **redistribue** (beneficii, protecție, asistență), pretinzând legitimitate prin promisiunea de „grijă” față de popor. Astfel, *kosmos* nu desemnează doar o ordine abstractă, ci o **ordine administrativă și fiscală**, în care bunurile oamenilor sunt „luate cu sine” de către autoritate pentru a fi folosite „în numele binelui comun.”

Modelele arhetipale de guvernare menționate în Scriptură — Cain, Nimrod, Faraon, Cezar — urmează această structură: ele nu se impun inițial prin violență deschisă, ci prin **oferirea de beneficii** și securitate. Nimrod este descris ca „viteaz vânător înaintea Domnului,” adică un **furnizor de protecție**; Faraon oferă hrană în timpul foametei, dar în schimb face poporul **proprietate a statului**; Cezarul oferă *panem et circenses*, dar cere supunere totală și tribut. În toate aceste cazuri, *komizō* — „a purta de grijă” — devine justificarea pentru **confiscarea libertății**.

Această dinamică este surprinsă cu acuitate de filosofia politică clasică. **Platon**, în *Republica* (VIII), afirmă că „tiranía se naște în mod natural din democrație,” explicând că democrația degenerată este marcată de dorința maselor pentru beneficii fără responsabilitate, ceea ce creează condițiile pentru apariția unui „protector” care concentrează puterea. Afirmatia reflectă exact mecanismul semantic al lui *kosmos*: ordinea se naște din promisiunea de grijă, dar sfârșește prin dominație.

Aceași observație este reluată în gândirea politică modernă. **Thomas Jefferson** descrie momentul de tranziție de la democrație la tiranie ca fiind acela în care statul începe să ia de la cei harnici pentru a da celor care refuză responsabilitatea. Din punct de vedere juridic, acest proces implică transformarea cetățenilor în **garanți ai datoriei publice** și în **sureți ai unui sistem de redistribuție forțată**, exact funcția pe care *kosmos*-ul o îndeplinea în lumea romană.

Prin urmare, *kosmos* nu este doar „lumea” ca mediu social, ci **lumea ca sistem de administrare a bunurilor, vieților și loialităților oamenilor**, legitimat prin promisiunea de protecție și beneficii. Aceasta explică de ce Noul Testament vorbește despre *kosmos* ca despre o ordine din care oamenii trebuie să fie eliberați, și de ce Hristos afirmă că Împărăția Sa nu este „din *kosmos*.” Împărăția lui Dumnezeu refuză principiul *komizō* aplicat coercitiv — adică luarea bunurilor sub pretextul grijii — și îl înlocuiește cu **caritatea voluntară**, responsabilitatea personală și libertatea sub Dumnezeu.

În acest sens, conflictul dintre Împărăția lui Dumnezeu și *kosmos* nu este unul cosmologic, ci **constituțional**: este conflictul dintre o ordine bazată pe **consimțământ și dăruire liberă** și o ordine bazată pe **colectare forțată și redistribuire administrativă**. Originea cuvântului *kosmos* din *komizō* nu este un detaliu lingvistic minor, ci o cheie hermeneutică majoră pentru înțelegerea modului în care Scriptura descrie guvernările oamenilor și opoziția lor structurală față de Împărăția lui Dumnezeu.

³⁸↑ Aceasta a fost atribuită lui Thomas Jefferson în al doilea discurs inaugural, dar nu apare în text și nu am găsit-o nicăieri altundeva în scrierile sale. În acel al doilea discurs inaugural, Jefferson a avertizat poporul împotriva cheltuielilor excesive spunând că guvernul „poate acoperi în cadrul anului toate cheltuielile anului, fără a încălca drepturile generațiilor viitoare, împovărându-le cu datoriile trecutului.” Democrația SUA a făcut exact asta, blestemându-și copiii cu datorii și robia care însoțește datoria.

³⁹↑ Atribuit lui Jefferson, Tratatul de Economie Politică al lui Destutt de Tracy: „A lua de la unul, pentru că se crede că propria sa industrie și cea a părinților săi a acumulat prea mult, pentru a cruța altora, care, sau ai căror părinți nu au exercitat o industrie și o pricepere egală, înseamnă a viola arbitrar primul principiu al asocierii, — garanția pentru fiecare a unui exercițiu liber al industriei sale și a roadelor dobândite prin ea.”

⁴⁰↑ Judecători 17:6 „În zilele acelea nu era rege în Israel, ci fiecare făcea ce i se părea drept în ochii săi.”

⁴¹↑ Printre primele experimente moderne în guvernare civilă a avut loc în 1636 când Roger Williams, un slujitor creștin, a fondat colonia Rhode Island și Providence Plantations. El a căutat să creeze un „zid de separare” între biserică și stat pentru a preveni coruperea bisericii și a menține ordinea civilă, așa cum este expus în cartea sa din 1644, *Bloudy Tenent of Persecution*.

⁴²↑ Asistența socială în Israelul biblic nu era administrată de un stat centralizat, de o autoritate coercitivă sau de un aparat fiscal permanent, ci prin **rețeaua leviților**, care constituiau o **societate civilă distinctă**, organizată funcțional în cadrul națiunii, dar **separată de puterea politică și de proprietatea funciară**. Această structură nu reprezenta o clasă religioasă în sens modern, ci un **trup politico-administrativ specializat**, cu atribuții sociale, educaționale, judiciare și caritative.

Leviții nu aveau moștenire în țară (cf. Numeri 18:20; Deuteronom 18:1–2), ceea ce îi plasa într-o **incapacitate juridică structurală** de a acumula putere economică sau politică. Această lipsă de proprietate nu era o pedeapsă, ci o **garanție constituțională**: ei nu puteau deveni o clasă dominantă, nu puteau transforma slujirea în exploatare și nu puteau folosi asistența socială ca instrument de control asupra populației. Întreținerea lor provenea exclusiv din **darurile voluntare** ale poporului, nu din taxe impuse, iar legitimitatea lor depindea de **încrederea comunității**, nu de coerciție.

Din punct de vedere instituțional, leviții funcționau ca un **corpus intermediar** între familii și adunarea națională. Ei erau dispersați în cetăți levitice în tot Israelul (Iosua 21), ceea ce crea o **rețea descentralizată de asistență socială**, educație și judecată locală. Această distribuție teritorială este esențială: nu exista o trezorerie centrală coercitivă, ci un sistem de **responsabilitate comunitară**, în care nevoile erau cunoscute local și rezolvate prin relații personale și solidaritate voluntară.

În termeni de drept public, leviții reprezentau o **societate civilă constituită prin legământ**, nu un organ al suveranității politice. Suveranitatea aparținea lui Dumnezeu, iar poporul exercita autoritatea prin adunări locale, judecători și căpetenii temporare. Leviții nu guvernau prin poruncă, ci **slujeau prin legea lui Dumnezeu**, instruind poporul în drept, echitate și responsabilitate. Ei administrau „bunurile publice” ale comunității fără a deveni proprietarii lor, un model radical diferit de statul redistributiv modern.

Această structură constituțională este cheia pentru înțelegerea **misiunii Bisericii primare**. Biserica nu apare în Noul Testament ca o instituție spiritualizată, ruptă de realitățile sociale, ci ca **continuarea funcțională a sistemului levitic**, adaptată la Împărăția lui Hristos. Apostolii și slujitorii Bisericii timpurii sunt prezentați ca administratori ai unei **slujiri zilnice** (Fapte 6), exact limbajul folosit pentru distribuția levitică. Ei nu colectau taxe, ci primeau daruri; nu impuneau contribuții, ci administrau caritatea; nu exercitau autoritate politică, ci **autoritate morală și spirituală**.

În acest sens, Biserica primară era un **trup politic al Împărăției**, dar nu un stat. Era o **guvernare a slujirii**, nu a dominației; o administrație a bunurilor prin caritate, nu prin coerciție. A înțelege leviții ca trup politic explică de ce Biserica timpurie refuza să apeleze la mecanismele de asistență ale Romei, de ce creștinii preferau să moară decât să accepte beneficii de la Cezar și de ce „masa Domnului” era pusă zilnic pentru toți cei în nevoie.

În termeni constituționali, leviții și Biserica primară reprezintă un **model de guvernare non-statutorie**, bazat pe consimțământ, responsabilitate personală și solidaritate voluntară. Împărăția lui Dumnezeu nu abolește nevoia de ordine socială, ci o reorganizează pe temelia **legii libertății**, în care drepturile sunt inseparabile de responsabilități, iar asistența socială este expresia iubirii de aproapele, nu un instrument de dependență.

Prin urmare, a înțelege misiunea leviților ca **trup politic** nu este un detaliu istoric marginal, ci o cheie hermeneutică fundamentală pentru înțelegerea **naturii Împărăției lui Dumnezeu**, a rolului Bisericii în lume și a opoziției structurale dintre caritatea voluntară biblică și sistemele de asistență sociale constrângătoare ale lumii.

⁴³↑ Ioan 19:15 „Dar ei au strigat: Ia-L, ia-L, răstignește-L! Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Regele vostru? Preoții de seamă au răspuns: Nu avem rege decât pe Cezar.”

⁴⁴↑ <http://www.hisholychurch.org/study/bklt/fatherst.pdf>

⁴⁵↑ Brande. Black's 3rd Ed. p. 1757.

⁴⁶↑ Vectigal, origina ipsa, jus Cæsarum et regum patrimoniale est.

⁴⁷↑ Black's 3rd Ed. p. 95.

⁴⁸↑ Ioan 8:20 „Aceste cuvinte le-a vorbit Isus în vistieria templului, pe când învăța în templu: și nimeni nu l-a pus mâna pe El, căci ceasul Lui nu venise încă.” Cuvântul vistierie este *gazofulakion gazophulakion* 1) „un depozit de comori, în special de comori publice, o vistierie.”

-
- ⁴⁹↑ Marcu 11:16 „Și nu permitea ca cineva să mai poarte vreun vas prin templu.”
- ⁵⁰↑ Salome-Alexandra (aprox. 78 î.Hr.), că partidul fariseilor, fiind atunci la putere, a adoptat o lege prin care tributul templului să fie impus prin lege. Cartea lui Alfred Edersheim *The Temple*.
- ⁵¹↑ „*kollubistes*, (adică a. o monedă mică, cf. Clipped; b. rata de schimb, premium), un schimbător de bani, bancher: Mt. xxi. 12; Mc. xi. 15; In. ii. 15.” *Lexiconul grecesc-englez al Noului Testament al lui Thayer*, pagina 353.
- ⁵²↑ *New Unger's Bible Dictionary*
- ⁵³↑ „Toți aceștia [care] au fost aleși ca portari la porți [erau] două sute doisprezece. Aceștia au fost numărați după genealogia lor în satele lor, pe care David și Samuel văzătorul i-au rânduit în slujba lor statornică.” 1 Cronici 9:22
- ⁵⁴↑ Faraonul și regii foloseau un bici cu sfoară pentru a concedia acei slujitori publici care erau corupți, precum schimbătorii de bani.
- ⁵⁵↑ 5132 trapeza AV-masă 13, bancă 1, carne 1; 15 1) o masă. Trapeza este cuvântul grecesc pentru bancă și este tradus ca bancă în Luca 19:23.
- ⁵⁶↑ Salome-Alexandra (aprox. 78 î.Hr.), că partidul fariseilor, fiind atunci la putere, a adoptat o lege prin care tributul templului să fie impus prin lege. Cartea lui Alfred Edersheim *The Temple*.
- ⁵⁷↑ Jonathan Swift
- ⁵⁸↑ Matei 6:20 „Dar strângeți-vă comori în cer, unde nici molia, nici rugina nu le strică și unde hoții nu sparg și nu fură.”
- ⁵⁹↑ Plutarh, acum 2000 de ani.
- ⁶⁰↑ *Invito beneficium non datur*. Dig. 50.17.69; Broom, Max.3d Lond. ed.625.
- ⁶¹↑ 1 Green. Evid. § 18; 9 East, 277; 9 Barnue. & C. 643; 3 Maule & S. 11, 17.
- ⁶²↑ Cuvintele Qurban, Qorban, Corban sau Korban înseamnă toate jertfă sau contribuție.
- ⁶³↑ Marcu 7:13 „Făcând astfel cuvântul lui Dumnezeu fără efect prin tradiția voastră [porunca], pe care ați transmis-o: și multe alte lucruri asemănătoare faceți.” [Mt 15:6]
- ⁶⁴↑ Matei 20:25, Marcu 10:42, Luca 22:25 „Nu așa să fie între voi.
- ⁶⁵↑ *Protectio trahit subjectionem, subjectio protectionem*. Coke, Littl. 65.
- ⁶⁶↑ Numeri 18:23 „Dar leviții să facă slujba cortului întâlnirii și să-și poarte nelegiuirea: aceasta să fie o lege veșnică prin generațiile voastre, ca ei să nu aibă moștenire printre copiii lui Israel.”
- ⁶⁷↑ Numeri 7:5 „Primește-le de la ei, ca să slujească la slujba cortului întâlnirii; și să le dai leviților, fiecăruia după slujba sa.”
- ⁶⁸↑ Numeri 18:21 „Și iată, am dat copiilor lui Levi toate zeciuielele în Israel ca moștenire, pentru slujba pe care o slujesc, slujba cortului întâlnirii.”
- ⁶⁹↑ Numeri 8:14 „Așa să-i despartă pe leviți dintre copiii lui Israel: și leviții să fie ai Mei.”
- ⁷⁰↑ „...acum fă-ne un rege să ne judece ca toate neamurile... Și Domnul i-a zis lui Samuel: Ascultă glasul poporului în tot ce spun... ei M-au lepădat, ca să nu mai domnesc peste ei.” (1 Samuel 8:5,7)
- ⁷¹↑ „...Aceasta va fi purtarea regelui care va domni peste voi: Își va lua fiii... și unii vor alerga înaintea carelor lui... va pune căpitani peste ei... să-și facă unelte de război... își va lua fiicele... ogoarele voastre... și le va da slujitorilor săi... va lua zeciuiala... și o va da dregătorilor săi... va lua... pe cei mai buni tineri ai voștri... și-i va pune la lucrul său. Va lua zeciuiala... și veți fi slujitorii lui. Și veți striga în ziua aceea din pricina regelui pe care vi l-ați ales; și Domnul nu vă va asculta...” 1 Samuel 8:11
- ⁷²↑ 1 Samuel 8:8 „După toate faptele pe care le-au făcut de ziua când i-am scos din Egipt până în ziua de azi, cu care M-au părăsit și au slujit altor dumnezei, așa fac și ție.”
- ⁷³↑ *Vezi Concordanța Strong și altele.*
- ⁷⁴↑ Fapte 6:2 „Atunci cei doisprezece au chemat mulțimea ucenicilor și au zis: Nu este drept ca noi să lăsăm cuvântul lui Dumnezeu și să slujim la mese.” [Acesta este cuvântul pentru bancă. Cei șapte bărbați aleși corespund evenimentelor din *Eclesiastul* 11:2]
- ⁷⁵↑ Adunarea din Efes trebuie înțeleasă nu doar ca un centru religios păgân, ci ca o **instituție politico-economică complexă**, integrată în ordinea administrativă și financiară a lumii greco-romane. Templul Dianei (Artemis Ephesia) nu era un simplu loc de cult, ci un **nod instituțional al guvernării prin beneficii, credit și securitate**, conform tradițiilor asiatică și elenistică. Această realitate explică atât influența sa enormă, cât și conflictul violent cu predicarea apostolică.

Arhitectural, templul era unul dintre cele mai impresionante edificii ale Antichității, cu **127 de coloane**, fiecare donată de diverși regi, orașe sau oficiali ai guvernării regionale. Acest fapt nu este decorativ, ci **juridic și politic**: donațiile publice marcau participarea la un **sistem comun de garantare și legitimitate**, similar contribuțiilor statelor membre într-o instituție financiară supranațională modernă. Comparația cu fațada Trezoreriei Statelor Unite este adecvată nu doar estetic, ci **funcțional**: templul reprezenta vizibil **autoritatea financiară centrală** a regiunii.

Funcția sa principală era însă **bancară**. Sursele istorice (Strabon, Pausanias, Xenofon) confirmă faptul că Templul Dianei conținea un **seif imens**, considerat unul dintre cele mai sigure depozite din Asia Mică. Stabilitatea politică a Efesului, statutul sacru al templului și forța coercitivă a cultului făceau din acesta un **depozitar ideal pentru capital**, atât public, cât și privat. Astfel, templul funcționa ca **bancă de depozit, instituție de credit, arhivă de titluri și garant al tranzacțiilor comerciale**.

Figura numită convențional „marele preot” (*archiereus*) era, în realitate, un **oficial financiar de rang înalt**, cu atribuții care astăzi ar fi împărțite între un guvernator de bancă centrală, un administrator de fonduri și un șef de securitate. El **acorda împrumuturi, colecta dobânzi, administra proprietăți, gestiona garanții și asigura protecția valorilor depuse**. Autoritatea sa nu deriva doar din sacralitate, ci din **controlul infrastructurii financiare** a orașului.

În acest sens, templul funcționa ca un **subscriitor al sistemelor de asistență socială și securitate economică**. Membrii contribuiau regulat și substanțial, nu din devoțiune pur religioasă, ci în speranța unui **randament sigur, a protecției bunurilor, a accesului la credit** sau a **asigurării supraviețuirii în vremuri de criză**. Se băteau monede, se emiteau bilete de valoare și instrumente echivalente cu ceea ce astăzi am numi **titluri financiare** sau **certIFICATE DE DEPOZIT**.

Astfel, Efesul funcționa efectiv ca un „**World Bank**” al **ordinii mondiale antice** (*kosmos*), un centru în care capitalul era colectat, garantat și redistribuit în cadrul unei rețele religio-politice. Temple similare — precum cele ale lui Ianus la Roma sau ale lui Apollo la Delos — funcționau ca **case de investiții** pentru minerit, comerț maritim și chiar expediții militare. Investitorii erau membri ai cultului, iar profitul era legitimat religios ca „binecuvântare a zeilor”.

Capacitatea templului Dianei de a găzdui peste **24.000 de persoane** nu era întâmplătoare: adunările masive aveau rolul de **ratificare publică a ordinii economice**, de reafirmare a loialității și de consolidare a consensului social în jurul sistemului de beneficii. Religia, economia și guvernarea erau astfel **inseparabile**.

În acest context, predicarea apostolică despre un Dumnezeu care **nu locuiește în temple făcute de mâini omenesti** și despre o Împărăție care **nu funcționează prin mamon, credit, dobândă și beneficii coercitive** era percepută ca o **amenințare sistemică**. Revolta din Efes (Faptele Apostolilor 19) nu a fost un conflict teologic marginal, ci o **criză instituțională**, declanșată de faptul că Evanghelia submina încrederea în mecanismele financiare sacralizate ale *kosmos*-ului.

Prin urmare, templul Dianei din Efes reprezintă un exemplu paradigmatic al modului în care „**lumea**” **biblică** (*kosmos*) **funcționa ca ordine financiar-juridică**, iar opoziția Bisericii primare față de aceste structuri nu era una simbolică, ci **structurală și constituțională**. Evanghelia nu ataca idolatria ca ritual, ci **idolatria ca sistem de securitate economică**, ca substitut al încrederii în Dumnezeu și al carității voluntare.

⁷⁶↑ Templul lui Saturn din Roma reprezintă unul dintre cele mai clare exemple ale **fuziunii dintre religie, finanță publică și autoritate politică** în lumea romană. Departe de a fi un simplu sanctuar religios, acest templu funcționa ca **inima financiară a Republicii și, ulterior, a Imperiului**, găzduind **trezoreria publică a statului roman** (*aerarium*). Din punct de vedere constituțional, *aerarium* nu era doar un depozit de bani, ci **expresia materială a suveranității Romei**.

În cadrul Templului lui Saturn se afla **aerarium commune**, trezoreria generală a poporului roman, alimentată prin **taxe generale, impozite și contribuții obligatorii**. Alături de aceasta exista un fond distinct și sacralizat, **aerarium sanctum**, care avea un regim juridic special. Inițial, acest fond era constituit din **prada de război**, adică din bunurile confiscate în urma expansiunii militare, ceea ce subliniază originea sa coercitivă. Ulterior, el a fost întreținut în principal printr-o **taxă de 5% (vicesima) aplicată sclavilor eliberați sau concediați**, un fapt cu semnificație juridică și morală profundă.

Această taxă nu era voluntară și nu reprezenta un act de caritate, ci un **preț al libertății**, impus de stat chiar în momentul eliberării. Astfel, chiar și actul juridic al manumisiunii — aparent un gest de clemență — devenea un instrument de **alimentare a trezoreriei sacralizate**. Din perspectivă constituțională, acest mecanism transforma libertatea într-o **marfă fiscalizată**, iar persoanele eliberate în **garanți permanenți ai sistemului financiar imperial**.

Caracterul sacru al *aerarium sanctum* este esențial. Acest fond **nu putea fi atins decât în cazuri de extremă necesitate**, precum invazii, crize existențiale ale statului sau pericole majore pentru ordinea imperială. Această interdicție nu era una pur pragmatică, ci **religio-juridică**: atingerea fondului echivala cu profanarea stabilității Romei. Prin urmare, statul roman își **sacralizase propria rezervă financiară**, transformând-o într-un obiect de cult implicit, garant al continuității și supraviețuirii ordinii politice.

Templul lui Saturn funcționa astfel ca o **bancă centrală antică**, cu rol de depozit, rezervă strategică și instrument de stabilitate fiscală. Asemenea templului Dianei din Efes, el era un loc unde **capitalul era protejat prin sacralitate**, iar loialitatea populației era întărită prin dependență economică. Diferența este una de scară și centralizare: dacă templele provinciale funcționau ca bănci regionale sau supranaționale, Templul lui Saturn era **centrul financiar suprem al kosmos-ului roman**.

Din punct de vedere al teologiei politice, acest sistem reprezintă forma matură a **mamonei instituționalizate**. Statul nu doar colecta resurse, ci le **consacra religios**, prezentându-se ca garant al securității, ordinii și supraviețuirii colective. Astfel, încrederea care, în ordinea biblică, trebuia să fie plasată în Dumnezeu și în solidaritatea comunitară era transferată către **o trezorerie centrală sacralizată**.

Această realitate explică de ce Noul Testament tratează cu o severitate deosebită problema tributului, a mamonei și a „mesei” conducătorilor. În contrast cu *aerarium*-ul roman, **Împărăția lui Dumnezeu nu are o trezorerie centrală sacralizată**, nu acumulează rezerve prin coerciție și nu condiționează libertatea de contribuții fiscale. „Comoara” Împărăției este dispersată în **pungile, casele și inimile oamenilor**, iar administrarea ei se face prin **caritate voluntară**, nu prin taxe.

Prin urmare, Templul lui Saturn nu este doar un detaliu istoric, ci un **arhetip al ordinii lumii (kosmos)**: un sistem în care securitatea este obținută prin acumulare centralizată, libertatea este fiscalizată, iar supraviețuirea este garantată de o instituție financiară sacralizată. Tocmai acest tip de ordine este respins de Hristos atunci când afirmă că Împărăția Sa **nu este din această lume** — adică nu din această ordine constituțională, financiară și coercitivă.

⁷⁷↑ (Livy vii. 16, xxvii. 10) Enciclopedia Volumul 1 AKA Encyclopedia Anglicana și partea 1 a Proiectului Interpedia.

⁷⁸↑ Relatarea vițelului de aur din Exod 32 este adesea redusă, în interpretările populare, la un act de superstiție primitivă sau idolatrie rituală. O analiză instituțională și juridico-economică a textului arată însă că motivația principală a poporului nu a fost religioasă în sens mistic, ci **pragmatică**, determinată de **lipsa de credință** și de nevoia de **securitate colectivă** într-un context perceput ca instabil.

Textul biblic precizează că oamenii și-au adus **aurul personal** — podoabe familiale, avere acumulată în Egipt — și l-au depus pentru turnarea vițelului. Acest act nu este simbolic, ci **material și ireversibil**: aurul este scos din uz privat și transformat într-un **depozit central vizibil**, sub forma unei statui. Din punct de vedere juridic și economic, acesta este un act de **centralizare a capitalului**, prin care bunurile individuale sunt convertite într-o **rezervă comună**.

Astfel, vițelul de aur funcționează ca o **trezorerie sacralizată**. Bogăția și comunitatea sunt literalmente „topite” împreună într-un fond comun, iar accesul la acest fond este condiționat de **apartenența la grup**. În schimbul depunerii averii, oamenii primesc un **semn al apartenenței** (cultul comun) și o **promisiune implicită de protecție și continuitate**. Aceasta este structura clasică a unui sistem de securitate colectivă: contribuție → apartenență → protecție.

Un element esențial este caracterul **imobilizant** al acestui sistem. Odată ce aurul este depus într-un obiect central, **nimeni nu mai poate pleca liber** fără a-și abandona comoara familiei. În fața unui pericol extern, retragerea individuală devine imposibilă. Comunitatea este astfel **legată de depozit**, iar depozitul devine garanția loialității. Din perspectivă constituțională, acesta este un mecanism de **captivitate economică**, similar cu sistemele ulterioare de tezaur central, rezerve sacralizate sau fonduri de garantare ale statului.

Acest model nu este singular. Istoria antică arată că Atena, Babilonul, Roma și templele asiatice au utilizat exact același principiu: **rezerva sacră** ca mijloc de securitate, control și unitate politică. Vițelul de aur reprezintă astfel **prima instituționalizare explicită** a unui sistem de tip *kosmos* în Israel — o ordine în care încrederea este mutată de la Dumnezeu la un **mechanism financiar vizibil**, gestionat de oameni.

Reacția lui Moise este decisivă pentru înțelegerea gravității actului. Distrugerea vițelului, arderea lui, măcinarea în pulbere și obligarea poporului să o bea nu sunt gesturi simbolice arbitrare, ci **desființarea violentă a unei instituții ilegale**. Moise nu distruge doar un idol, ci **dizolvă un sistem financiar sacralizat** care ar fi reîntors poporul în robia Egiptului — nu prin lanțuri, ci prin dependență economică.

Afirmația că „Moise a scos poporul din Egipt, dar doar Dumnezeu, timpul și pocăința puteau scoate Egiptul din oameni” capătă aici sens juridic și instituțional. Egiptul nu era doar un loc, ci un **model de guvernare prin depozit central, hrană garantată și supunere economică**. Vițelul de aur este **Egiptul reprodus în pustie**, sub o formă religios legitimantă.

În opoziție, modelul Împărăției lui Dumnezeu — atât în Vechiul, cât și în Noul Testament — respinge explicit acest tip de securitate. Dumnezeu refuză un tezaur central, refuză o rezervă sacralizată și refuză să lege poporul prin capital immobilizat. „Comoara” poporului este dispersată în familii, iar protecția este asigurată prin **credință, responsabilitate personală și caritate voluntară**. De aceea, vițelul de aur este calificat nu doar ca idolatrie, ci ca **trădare de legământ**: este înlocuirea guvernării lui Dumnezeu cu un sistem de securitate concurrent.

Prin urmare, episodul vițelului de aur nu este un episod arhaic fără relevanță contemporană, ci **arhetipul tuturor sistemelor de welfare coercitiv și rezervă centralizată**, în care oamenii își depun libertatea și bunurile într-un „obiect sacru” administrat de o elită, în schimbul promisiunii de siguranță. Exact acest tip de ordine este ceea ce Scriptura numește „lumea” (*kosmos*) și de care Împărăția lui Dumnezeu se distanțează structural.

⁷⁹↑ „Aruncă sorțul cu noi; să avem toți o singură pungă: Fiul meu, nu merge cu ei pe calea lor; oprește-ți piciorul de pe cărarea lor: Căci picioarele lor aleargă la rău și se grăbesc să verse sânge. În zadar se întinde plasa înaintea oricărei păsări. Și ei pândesc

propriul lor sânge; se ascund pentru propriile lor vieți. Așa sunt căile oricui este lacom de câștig; care răpește viața posesorilor lui.” Proverbe 1:14-19

⁸⁰↑ În contrast radical cu toate modelele istorice analizate — vițelul de aur din Exod, statuia-rezervă a Atenei, trezoreria sacralizată a Templului lui Saturn, sistemele bancare ale templelor din Efes — **Împărăția lui Dumnezeu nu posedă un depozit centralizat, sacralizat sau imobilizat**. Ea nu funcționează prin acumulare instituțională, nu își garantează supraviețuirea prin rezerve financiare și nu își leagă membrii prin capital confiscat sau blocat.

Depozitul Împărăției este dispersat: el se află în *pungile și buzunarele unei rețele de oameni care se iubesc unii pe alții*. Această afirmație nu este metaforică, ci **structurală și constituțională**.

Toate sistemele lumii (*kosmos*) se bazează pe același principiu fundamental:

1. **centralizarea bogăției,**
2. **sacralizarea sau legalizarea depozitului,**
3. **condiționarea securității de accesul la acel depozit,**
4. **captivitatea loialității prin pierderea averii personale în caz de retragere.**

Vițelul de aur lega poporul prin aurul topit într-un obiect comun.

Atena lega cetatea prin statuia-rezervă a zeiței Nike.

Roma lega supușii prin *aerarium sanctum*.

Efes lega lumea comercială prin seiful templului Dianei.

În toate aceste cazuri, **depozitul este static, vizibil, vulnerabil și controlat de o elită**. El produce dependență, frică de pierdere și supunere. Din punct de vedere juridic, aceste depozite funcționează ca **garanții de ultimă instanță**, iar din punct de vedere moral, ca **înlocuitori ai încrederii în Dumnezeu**.

Împărăția lui Dumnezeu inversează complet această logică.

În Împărăție:

- **nu există tezaur central,**
- **nu există rezervă intangibilă,**
- **nu există fond sacru inaccesibil,**
- **nu există obiect sau instituție care să poată fi capturată, jefuită sau profanată.**

Bogăția Împărăției este **mobilă, relațională și vie**. Ea circulă prin oameni, nu este stocată în structuri. Din acest motiv, Împărăția nu poate fi paralizată prin confiscare, nu poate fi cucerită prin invazie și nu poate fi coruptă prin control financiar.

Din punct de vedere constituțional, acesta este un model de **securitate prin dispersie**, opus securității prin acumulare. Este echivalentul unei **rețele descentralizate**, în care fiecare membru rămâne proprietar, responsabil și liber, iar ajutorul se manifestă prin **caritate voluntară**, nu prin redistribuire coercitivă.

Aceasta explică de ce Isus poruncește: „Nu vă strângeți comori pe pământ...,” și de ce Biserica primară refuză orice sistem de welfare al Romei. A strânge o comoară centrală ar fi însemnat **reintroducerea Egiptului** sub o altă formă.

În acest model, **nimeni nu este legat de Împărăție prin pierdere economică**. Oricine poate pleca fără a-și abandona averea. Loialitatea nu este garantată prin capital imobilizat, ci prin **dragoste, credință și responsabilitate**. Aceasta este cheia libertății: *nimeni nu este ținut captiv de depozit*.

Teologic, acest lucru explică afirmația fundamentală: „Unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.”

În *kosmos*, comoara este într-un obiect → inimile sunt captive.

În Împărăție, comoara este în oameni → inimile sunt libere.

Prin urmare, **depozitul Împărăției** nu este o bancă, nu este un templu, nu este un fond de rezervă și nu este o instituție. Este o **comunitate vie**, în care fiecare poartă responsabilitatea pentru celălalt. Acesta este motivul pentru care Împărăția este „în lume,” dar nu „din lume:” ea refuză însăși arhitectura financiară prin care lumea își menține controlul.

În termenii finali ai Scripturii, aceasta este diferența dintre **mamona** și **caritate**, dintre **securitate prin frică** și **securitate prin dragoste**, dintre **lumea care adună** și **Împărăția care dă**.

⁸¹↑ Practica utilizării statuilor de aur ale zeităților ca **fonduri de rezervă** nu era specifică exclusiv Orientului sau lumii semitice, ci era bine cunoscută și instituționalizată în **polisurile grecești**, în special la Atena. În acest context, idolatria nu trebuie înțeleasă ca superstiție populară, ci ca **instrument constituțional de securitate financiară și mobilizare politică**.

În Atena clasică, anumite statui de aur ale zeilor erau desemnate explicit drept **rezerve strategice** ale cetății. Ele nu erau simple obiecte de cult, ci **active financiare imobilizate**, păstrate sub protecție religioasă, vizibile public și intangibile în vremuri normale. Tocmai caracterul lor sacru garanta stabilitatea fondului: nimeni nu îndrăznește să atingă rezerva fără consimțământul adunării și fără justificare extremă. Astfel, sacralitatea funcționa ca **mecanism juridic de protecție a capitalului**.

Un exemplu istoric clar este cel din anul **406 î.Hr.**, spre sfârșitul Războiului Peloponesiac. După o **catastrofă navală** majoră, Atena s-a confruntat cu o criză existențială: lipsa resurselor pentru a reconstrui și înarma flota. În acel moment, cetatea a recurs la ceea ce era cunoscut drept „**fondul de rezervă**” — statuia de aur a zeiței **Nike**, păstrată în Partenon. Aceasta a fost trimisă la monetărie, topită parțial și transformată în monedă pentru finanțarea imediată a efortului militar.

Din punct de vedere juridico-constituțional, acest act este revelator. El arată că **statuia nu era un idol pasiv**, ci un **instrument fiscal latent**, destinat explicit situațiilor de „necesitate extremă”. Exact ca *aerarium sanctum* al Romei sau ca rezerva vițelului de aur din Exod, statuia funcționa ca **capital de ultimă instanță**, garant al supraviețuirii politice a cetății.

Este semnificativ faptul că Atena nu a recurs inițial la impozite suplimentare sau la contribuții voluntare, ci la **rezerva centralizată sacralizată**. Aceasta indică o schimbare structurală: securitatea cetății nu mai era bazată pe responsabilitatea civică dispersată, ci pe **acumulare centrală și mobilizare financiară de sus în jos**. Statuia devenise, în termeni moderni, un **activ de rezervă al statului**, similar aurului din băncile centrale.

Mai mult, faptul că această rezervă era **vizibilă public** avea un rol psihologic și politic esențial. Poporul știa că „zeul” este acolo, că rezerva există și că, la nevoie, va fi folosită. Aceasta crea **încredere în sistem**, loialitate față de autoritate și disponibilitate pentru sacrificiu. Religia, finanța și politica erau astfel **inseparabil unite** într-un singur mecanism de guvernare.

Din perspectivă comparativă, acest model explică de ce Scriptura tratează idolatria nu doar ca abatere religioasă, ci ca **substituire a încrederii în Dumnezeu cu un mecanism de securitate materială**. Atena, asemenea Israelului în episodul vițelului de aur, a preferat o **garanție vizibilă și imobilizată** în locul responsabilității morale și al sacrificiului voluntar al cetățenilor.

Prin urmare, episodul statuii de aur a zeiței Nike confirmă faptul că „zeii” **antichității funcționau adesea ca rezerve financiare ale statului**, iar templele erau, în mod implicit, **bănci centrale sacralizate**. Aceasta este exact ordinea pe care Scriptura o desemnează prin termenul *kosmos*: o lume organizată în jurul **acumulării, administrării și redistribuirii centralizate a capitalului**, legitimată religios.

În contrast structural, Împărăția lui Dumnezeu refuză acest principiu. Ea nu dispune de un „fond de rezervă” central, nu sacralizează capitalul și nu condiționează securitatea de acumulare. Protecția este asigurată prin **credință, responsabilitate personală și caritate voluntară**, iar „comoara” este dispersată în comunitate, nu concentrată într-un obiect sau instituție. Tocmai această opoziție explică de ce Împărăția este „în lume”, dar nu „din lume”.

⁸² „lumea” Tradus din Strong’s No. 2889 kosmos {kos’-mos} 1) o aranjare aptă și armonioasă sau constituție, ordine, guvernare... Biblie Online și Concordanță. Woodside Bible Fellowship.

⁸³ Introducerea lui John Wycliffe la traducerea sa a Bibliei din 1382.

⁸⁴ Exod 22:21 „Să nu asuprești pe străin [să nu-l necăjești], nici să-l strângi: căci voi ați fost străini în țara Egiptului.”

Contrar interpretărilor moderne care reduc Scriptura la un mesaj exclusiv „spiritual” sau interior, analiza internă a textului biblic arată în mod constant că Biblia operează cu un cadru conceptual de **guvernare reală, exercitată asupra pământului și a comunităților umane**, nu doar asupra „sufletului” individual. Încă din Geneza, mandatul dat omului este unul explicit de **stăpânire** (*radah*, Gen. 1:26–28), termen juridic care implică exercitarea autorității și administrarea ordinii create. Acest mandat precede orice instituție cultică și nu este prezentat ca o metaforă mistică, ci ca o delegare concretă de autoritate.

Căderea omului nu anulează acest cadru, ci îl **corupe**, iar narațiunea biblică urmărește în mod consecvent apariția unor **forme de guvernare nelegitime**: orașul lui Cain (Gen. 4:17), imperiul lui Nimrod (Gen. 10:8–10), statul coercitiv egiptean (Exod 1). Aceste structuri sunt condamnate nu ca „stări spirituale”, ci ca **sisteme istorice de putere** care exercită muncă forțată, confiscare și control asupra persoanelor. Eliberarea din Egipt este, în mod explicit, o **intervenție divină împotriva unui regim politic opresiv**, nu doar o alegorie a mântuirii interioare (cf. Exod 3:7–10).

Legea mozaică consolidează această dimensiune juridico-politică. Prevederi privind proprietatea, datoria, sclavia, judecata, martorii și anul jubiliar (Lev. 25:8–17) nu pot fi reduse la simbolism spiritual fără a anula funcția lor normativă. Jubileul, proclamat „în țară” (*ba’aretz*), restabilește libertatea personală și proprietatea familială, confirmând faptul că dreptatea biblică (*mishpat*, *tsedaqah*) este **socială și instituțională**, nu doar morală. Rabinii timpurii și, mai târziu, Părinții Bisericii au recunoscut această dimensiune publică a Legii (cf. Origen, *Contra Celsum* IV; Ioan Gură de Aur, *Omilii la Matei*).

Profeții Vechiului Testament întăresc acest cadru, adresându-se direct **legiitorilor, judecătorilor și conducătorilor** (Isaia 10:1–2; Amos 5:11–15). Condamnarea este îndreptată împotriva legilor nedrepte, a sistemelor de exploatare și a pervertirii justiției. O lectură exclusiv spiritualizată ar face din aceste pasaje simple invective morale, golindu-le de obiectul lor explicit: guvernarea concretă a societății.

În Noul Testament, mesajul central al lui Isus este **Împărăția lui Dumnezeu** (*basileia tou Theou*), termen care, atât în uzul greco-roman, cât și în tradiția ebraică, desemnează o **ordine de guvernare**. Isus contrastează în mod repetat această Împărăție cu guvernele „neamurilor” care „exercită autoritate” (*katakuriuō*, Luca 22:25). Afirmția din Ioan 18:36 – „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta” – este rostită într-un context juridic, în fața unui magistrat roman, și folosește termenul *kosmos* în sensul său

clasic de **ordine constituțională și sistem de guvernare**, nu de planetă sau realitate metafizică (cf. Aristotel, *Politica*; Strong, G2889). Declarația nu neagă realitatea Împărăției, ci **jurisdicția Romei asupra ei**.

Practica Bisericii primare confirmă această lectură. Comunitățile din Faptele Apostolilor dezvoltă structuri de administrare economică și socială (Fapte 2:44–45; 6:1–6), asumând funcții de asistență care, în lumea romană, aparțineau templelor și statului. Pavel tratează judecata internă (1 Cor. 6) ca o funcție legitimă a comunității creștine, folosind limbaj juridic, nu simbolic. Această auto-guvernare a fost recunoscută de autorii patristici ca o formă alternativă de *politeia* (cf. Epistola către Diognet, cap. 5–6).

Prin urmare, afirmația că Biblia este o carte despre guvernarea evlavioasă și neevlavioasă a pământului nu este o lectură modernă „politizantă,” ci rezultatul unei **analize textuale, istorice și teologice coerente**. Spiritualizarea completă a Scripturii nu este o interpretare neutră, ci o **dezactivare hermeneutică** a dimensiunii ei normative și publice, incompatibilă cu structura și scopul textului sacru.

⁸⁵↑ 2 Petru 2:3 „Și prin lăcomie, cu cuvinte prefăcute, vă vor face marfă: a căror osândă de mult nu zăbovește și a căror pierzare nu doarme.”

⁸⁶↑ În limbajul apostolic, expresia „elementele lumii” (*stoicheia tou kosmou*) nu desemnează materia fizică sau realități cosmologice, ci **principiile fundamentale de organizare ale guvernelor omenești**, prezente în mod constant de la Babilon, Egipt și Roma până la formele moderne ale statului. Aceste „elemente” constituie structura invizibilă a lumii politice și juridice care se opune Împărăției lui Dumnezeu.

Primul și cel mai definitoriu element al lumii este **autoritatea exercitată unii peste alții**. Isus contrastează explicit acest principiu cu Împărăția atunci când spune: „Cei ce cârmuiesc neamurile domnesc peste ele... dar între voi să nu fie așa” (Luca 22:25–26). Statele sunt construite pe ierarhii de putere, pe dominație, pe coerciție și pe monopolul forței legitime. Acesta este fundamentul oricărei statalități și primul marker al „lumii” în sens biblic.

Al doilea element este **impozitarea obligatorie și contribuția forțată**. Apostolul Pavel descrie această stare drept „robia sub elementele lumii” (Galateni 4:3), iar avertismentul din 1 Samuel 8 arată că taxarea poporului este semnul clar al respingerii guvernării lui Dumnezeu. Guvernele lumii nu se bazează pe daruri de bunăvoie, ci pe confiscare legalizată, susținută de sancțiuni.

Un al treilea element este existența unei **trezorerii centrale** — fie sub forma magazinului regelui, a templelor-bancă antice sau a fiscului modern. În Geneza 47, sub administrația lui Iosif, toate terenurile ajung sub controlul central, marcând începutul unui sistem economic statal. Trezoreria este mecanismul prin care statul concentrează resursele, administrează averea poporului și controlează bunăstarea socială. Acest model este opus sistemului biblic al altarelor și darurilor voluntare practicat de Avraam și Moise.

Un al patrulea element este **asistența socială coercitivă**, adică sistemele de bunăstare finanțate prin forță. Isus denunță explicit Corbanul fariseilor ca pe un mecanism care „făcea Cuvântul lui Dumnezeu fără putere” (Marcu 7:13). Corbanul, în această formă, nu mai era caritate, ci un sistem de redistribuire impusă, care transforma ajutorul într-o capcană. Beneficiile erau oferite în schimbul obedienței, supunerii și dependenței.

Al cincilea element este faptul că lumea funcționează prin **teamă, forță și loialitate servilă**. Statele se sprijină pe trei instrumente fundamentale: forța (armata și poliția), frica (pedepse și amenințări) și loialitatea obligatorie față de stat (*fealty*). Acestea sunt exact opusul principiilor Împărăției, care operează prin credință, nădejde și caritate.

Un al șaselea element îl constituie **legalismul și proliferarea ordonanțelor și tradițiilor omenești** care înlocuiesc poruncile lui Dumnezeu. Apostolul Pavel avertizează asupra pericolului de a fi „furați” prin filozofii și tradiții omenești (Coloseni 2:8) și întreabă de ce oamenii se supun din nou la porunci omenești (Coloseni 2:20). Aceste *dikaiōmata sarkos* (Evrei 9:10) includ regulamente, birocrație și legislație morală impusă, prin care statul încearcă să modeleze comportamentul exterior, fără a transforma inima.

Al șaptelea element este sistemul „zei-tată,” cunoscut juridic ca *patronus* sau *parens patriae*. Isus interzice explicit această substituție: „Să nu numiți pe nimeni tată pe pământ” (Matei 23:9). În acest sistem, statul devine tatăl colectiv: protector, furnizor de drepturi, arbitru moral și sursă a providenței. Este o reeditare modernă a cultelor statale din Roma, Egipt și Babilon.

Un al optulea element este **monopolul asupra justiției și pedepsei**. Lumea își menține puterea prin tribunale civile, sancțiuni și administrarea coercitivă a dreptății. Conflictul dintre Împărăție și lume apare clar în Faptele Apostolilor: „Trebuie să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni.” Dialogul dintre Isus și Pilat subliniază că autoritatea lumii este una limitată și derivată, nu ultimă.

Al nouălea element este **monopolul asupra educației și culturii publice**. În Deuteronom 6, educația este explicit responsabilitatea familiei. Când statul preia educația, el preia formarea inimii și minții copiilor. Acesta este „aluatul” care schimbă mentalitatea populației pe termen lung și consolidează dependența de sistem.

Al zecelea element este **dependența structurală a maselor**. Plutarh observa că adevărații distrugători ai libertății sunt cei care răspândesc beneficii, iar apostolul Petru avertizează că, prin lăcomie, oamenii vor fi făcuți „marfă” (2 Petru 2:3). Beneficiile statului erodează responsabilitatea personală, slăbesc virtutea și degradează caracterul.

Al unsprezecelea element este **economia sclaviei prin datorii și inflație**. Scriptura afirmă clar că cel ce se împrumută devine rob (Proverbe 22:7). Statele moderne funcționează prin datorii publice, inflație și taxe ascunse, creând o robie economică difuză, dar profundă, evocată simbolic în Apocalipsa 13.

În fine, al doisprezecelea element este **cultul statului**, adică închinarea la instituții. Apocalipsa 13 descrie „icoana fiarei,” iar Romani 1 vorbește despre slujirea făpturii în locul Creatorului. Statul ajunge să fie perceput ca sursa vieții, protecției și bunăstării, devenind un idol colectiv.

În sinteză, „elementele lumii” reprezintă o ordine construită pe autoritate coercitivă, taxare, centralizare, asistență socială prin forță, frică, legalism, stat paternal, monopol juridic și educațional, dependență, datorie și idolatrizarea instituțiilor. În opoziție, **elementele Împărăției** sunt libertatea, responsabilitatea, caritatea, familia, slujirea, virtuțile și comunitățile voluntare. Această opoziție definește conflictul fundamental dintre Împărăția lui Dumnezeu și lume și explică de ce apostolii îi îndeamnă pe credincioși să iasă de sub „elementele lumii” și să trăiască în libertatea lui Hristos.

★ **TABEL COMPARATIV – Împărăția lui Dumnezeu vs. Elementele lumii**

AXA DE COMPARAȚIE	Împărăția lui Dumnezeu (Basileia Theou)	Elementele lumii (Stoicheia tou Kosmou)
1. Fundament	Libertate, responsabilitate, caritate	Coerciție, control, obligații
2. Natura autorității	Slujire (diakonos) „Între voi să nu fie așa”	Stăpânire, dominare (arconte) „Cei ce stăpânesc se numesc binefăcători”
3. Contribuții	Daruri voluntare (freewill offerings)	Taxe obligatorii (impozite, contribuții forțate)
4. Structura socială	Rețea de familii autonome („zeci, sute, mii”)	Sistem piramidal, centralizat, birocratic
5. Sistem de bunăstare (Corban)	Caritate voluntară → libertate	Welfare obligatoriu → robie (snare)
6. Motivare	Credință, nădejde, dragoste	Frică, amenințare, penalitate
7. Valori	Virtuți, disciplină morală interioară	Conformare, legalism, reglementări
8. Educație	Responsabilitatea familiei (Deut. 6)	Monopol de stat asupra educației
9. Economie	Economia darului și a dărniceii	Economie prin taxe, datorii, inflație
10. Proprietate	Drept dat de Dumnezeu → administrare personală	Drept derivat din stat (titlu, concesiune)
11. Justiție	Judecată între frați, reconciliere, reparare	Tribunale coercitive, pedepse, executări
12. Identitate	Fii ai Tatălui ceres	Supuși ai statului (parens patriae)
13. Leadership	Ambasadori – slujitori	Politicieni – administratori ai puterii
14. Surse de securitate	Comunitate, virtuți, dragoste	Stat, poliție, aparate de forță
15. Beneficii	Vin exclusiv prin comunitate și caritate	Vin prin stat → snare, dependență
16. Regula de aur	„Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuți”	„Ia de la aproapele prin lege pentru binele tău”
17. Legea supremă	Legea libertății (Iacov 1:25)	Legile coercitive ale statului
18. Scopul	Să facă oamenii liberi în Hristos	Să facă oamenii dependenți de stat
19. Puterea	Spirit, adevăr, conștiință	Armata, fisc, poliție
20. Baza comunității	Familie → voluntariat → dragoste	Stat → taxe → control
21. Efect final	Libertate, virtute, prosperitate morală	Robie, dependență, decădere morală

⁸⁷↑ 4747 *stoicheion* - element rudiment principiu. Primul lucru, din care celelalte aparținând unei serii sau unui întreg compus își iau originea, un element, principiu prim. de ex. elementele, rudimentele, principiile primare și fundamentale ale oricărei arte, științe sau discipline 1a) elementele instruirii religioase,... principiile și practicile vechii ordini mondiale a legământului #2 Petru 3:10,12

⁸⁸↑ Galateni 4:3 „Așa și noi, când eram copii, eram în robie sub elementele lumii:”

⁸⁹↑ *Paradosis* ... poruncă 1) predare, încredințare

⁹⁰↑ „Mamona, un cuvânt aramaic mammon „bogăție” ... derivat din Ma’amon, ceva încredințat spre păstrare sigură.” Encyclopedia Britannica.

⁹¹↑ Interpretarea modernă predominantă, care reduce expresia „Împărăția Cerurilor” la o realitate exclusiv interioară, mistică sau post-istorică, reprezintă o **ruptură hermeneutică** față de sensul originar al termenilor biblici și de modul în care aceștia au fost înțeleși în contextul lor istoric. Această spiritualizare nu derivă din text, ci este impusă asupra lui, ca rezultat al unor evoluții teologice târzii, în special după alianța dintre Biserică și statul imperial roman.

Din punct de vedere filologic, o astfel de lectură este dificil de susținut. Termenii *malkuth*, *basileia* și *ouranos* aparțin unui **câmp semantic al autorității, jurisdicției și ordinii**, nu al experienței interioare private. În niciun corpus antic — ebraic, aramaic sau grec — *basileia* nu desemnează o stare psihologică. A o interpreta astfel înseamnă a introduce un sens străin textului, contrar uzului lingvistic documentat.¹

Din punct de vedere istoric, spiritualizarea Împărăției apare accentuat după secolul al IV-lea, când creștinismul încetează să mai funcționeze ca o **politeia alternativă** și devine religie tolerată, apoi susținută de stat. În acest context, redefinirea Împărăției ca realitate pur „cerească” sau „viitoare” a permis coexistența pașnică cu structurile imperiale existente, neutralizând caracterul ei critic față de puterea politică coercitivă.²

Această mutație este vizibilă în contrastul dintre literatura patristică timpurie și teologia ulterioară. Autori precum Tertulian, Lactanțiu sau Epistola către Diognet descriu comunitatea creștină ca pe o **ordine distinctă de viață și loialitate**, aflată în tensiune cu structurile statului. În schimb, după Constantin, accentul se mută treptat de la o Împărăție prezentă și activă la una amânată eshatologic, reducând implicațiile sociale și juridice ale Evangheliei.³

Din punct de vedere exegetic, spiritualizarea modernă intră în conflict direct cu afirmațiile explicite ale lui Isus. El proclamă Împărăția ca fiind „aproape,” „în mijlocul vostru” (*entos hymōn*, Luca 17:21) și le poruncește ucenicilor să o predice ca realitate prezentă. De asemenea, limbajul folosit în contexte juridice (Ioan 18), administrative (Matei 20; Luca 22) și economice (Luca 12; 16) presupune existența unei **ordini funcționale**, nu a unei simple stări spirituale. A interpreta aceste pasaje exclusiv simbolic înseamnă a le priva de coerența internă.⁴

Teologic, spiritualizarea Împărăției produce o consecință gravă: **separă credința de responsabilitatea publică**. Dacă Împărăția nu are implicații asupra modului în care sunt organizate comunitățile, administrate resursele și protejată libertatea persoanei, atunci mesajul biblic devine compatibil cu orice formă de dominație politică. Această compatibilitate nu este un semn al fidelității față de text, ci al **domesticirii lui**.⁵

În concluzie, lectura care reduce „Împărăția Cerurilor” la un concept pur spiritual este:

1. **filologic nejustificată**,
2. **istoric anacronică**,
3. **exegetic incoerentă**,
4. **teologic sterilizantă**.

Ea nu reflectă sensul original al textului, ci adaptarea lui la condițiile unei Biserici integrate în „lumea” pe care Evanghelia era chemată inițial să o confrunte.

Trimiteri critice orientative

1. Liddell-Scott-Jones, *Greek-English Lexicon*, s.v. βασιλεία.
2. R. A. Markus, *Christianity and the Secular*, University of Notre Dame Press.
3. Tertulian, *Apologeticum; Epistola către Diognet*, cap. 5–6.
4. N. T. Wright, *Jesus and the Victory of God* (cu rezerve critice).
5. Jacques Ellul, *The Subversion of Christianity*.

⁹² „...într-adevăr nu avem un cuvânt potrivit pentru a exprima ceea ce grecii la început numeau ouranos. Va fi convenabil să folosim termenul ‘lume’ pentru el”; *Dialogurile lui Platon*, *Early Greek Philosophy*, Introducere, John Burnet.

⁹³ Expresia „Împărăția Cerurilor” este unică Evangheliei după Matei și apare exclusiv în acest corpus, în timp ce evangheliile sinoptice paralele folosesc constant expresia „Împărăția lui Dumnezeu” (*basileia tou Theou*). Această diferență nu reflectă o schimbare de conținut, ci o **particularitate lingvistică și culturală**. Majoritatea cercetătorilor sunt de acord că Matei a scris inițial într-un context semitic, probabil în aramaică, iar utilizarea expresiei „cerurilor” (*šmayyā*) este un **eufemism iudaic** pentru Numele divin, evreei evitând rostirea directă a numelui lui Dumnezeu (cf. Dan. 4:26; 1 Mac. 3:18).¹

Termenul aramaic redat în spatele textului este *malkuthach* (מַלְכוּתָךְ), care nu desemnează în primul rând un loc, ci **domnia, autoritatea regală, jurisdicția efectivă a unui rege**. În limbajul juridic semitic, *malkuth* indică exercitarea suveranității, nu un tărâm eteric sau spiritualizat. Această nuanță este confirmată de uzul veterotestamentar (cf. Ps. 103:19; Dan. 2:44), unde „Împărăția” este definită prin putere, judecată și guvernare.

În traducerea greacă, *malkuthach* este redat prin *basileia*, termen consacrat în dreptul greco-roman pentru **domnie, guvernare, sferă de autoritate politică sau regală**. *Basileia* nu este un termen mistic, ci unul constituțional, utilizat pentru a descrie ordinea în care un rege exercită putere asupra unui popor și a unui teritoriu.²

Adăugarea termenului *ouranos* („ceruri”) nu mută sensul în afara realității create, ci definește **originea și legitimitatea acelei autorități**. În filosofia clasică greacă, inclusiv în *Dialogurile* lui Platon (cf. *Timaeus*, *Republica*), *ouranos* este uneori tradus sau explicat ca „lumea ordonată”, „cosmosul” sau totalitatea realității cuprinse sub o ordine superioară. Etimologic, *ouranos* derivă dintr-o rădăcină care înseamnă „a acoperi, a cuprinde”, desemnând „bolta” sau „expansiunea” care înglobează întreaga ordine creată — de la cer până la pământ.³

Astfel, „Împărăția Cerurilor” nu desemnează un loc spiritual separat de pământ, ci o **jurisdicție universală, o ordine de guvernare care își are sursa în Dumnezeu, dar se exercită asupra lumii create**. Această înțelegere este coerentă cu afirmația biblică potrivit căreia „al Domnului este pământul și tot ce este pe el” (Ps. 24:1), precum și cu declarația lui Hristos că „toată autoritatea Mi-a fost dată în cer și pe pământ” (Mat. 28:18).

Părinții Bisericii timpurii au recunoscut această dimensiune concretă a Împărăției. Eusebiu din Cezareea vorbește despre *politeia* creștină ca despre o ordine nouă de viață și guvernare sub Hristos, iar Augustin, deși accentuează dimensiunea spirituală, nu neagă faptul că *Civitas Dei* se manifestă istoric în opoziție cu *civitas terrena*.⁴

Prin urmare, expresia „Împărăția Cerurilor” trebuie înțeleasă ca **Împărăția lui Dumnezeu asupra lumii**, nu ca o evadare din ea: o ordine de autoritate legitimă, întemeiată în cer, dar destinată să guverneze pământul fără a-l asupra, în contrast cu împărățiile oamenilor.

Trimiteri orientative

1. Joachim Jeremias, *The Parables of Jesus*, SCM Press.
2. G. E. Ladd, *The Gospel of the Kingdom*, Eerdmans.
3. Plato, *Timaeus*; Liddell-Scott-Jones, *Greek-English Lexicon*, s.v. οὐρανός.
4. Eusebiu, *Historia Ecclesiastica*; Augustin, *De Civitate Dei*.

⁹⁴↑ Matei 27:19 „Când stătea pe scaunul de judecată, soția lui i-a trimis vorbă, zicând: Nu avea nimic de-a face cu acel om drept: căci azi am suferit multe în vis din pricina lui.” De asemenea Ioan 19:13

⁹⁵↑ „Legea trită este legea pe care, dacă nu o cunoști, ar trebui să o cunoști.” Gordon Jackson (Glasgow Govan), Comitetul pentru Legislație Subordonată Raport Oficial 31 octombrie 2006.

⁹⁶↑ Lord Sumner, *Levene v. Inland Revenue* [1928] A.C. 217,227.

⁹⁷↑ Expresia potrivit căreia Împărăția Cerurilor predicată de Hristos și de profeți constituie o rânduială dumnezeiască a „libertății superioare” își găsește fundamentul în întreaga arhitectură a Scripturii, care prezintă libertatea nu ca absență a oricărei autorități, ci ca **supunere voluntară față de o autoritate legitimă și transcendentă**. Această libertate este calificată de apostolul Iacov drept „legea desăvârșită a libertății” (*nomos tēs eleutherias*, Iac. 1:25), o formulare paradoxală ce exprimă ideea că adevărata libertate este posibilă doar într-un cadru normativ care nu constrânge prin forță, ci obligă prin adevăr și conștiință.

Din punct de vedere biblic, opoziția dintre „ordonanțele oamenilor” și rânduiala divină este explicită. Apostolul Pavel avertizează împotriva supunerii față de „poruncile și învățăturile oamenilor” (*entalmata kai didaskalia tōn anthrōpōn*, Col. 2:22), în special atunci când acestea derivă din „rudimentele lumii” (*stoicheia tou kosmou*), adică din sisteme de guvernare care operează prin constrângere, datorie și frică. A fi „mort față de aceste rânduiele” (Col. 2:20) nu înseamnă retragere din lume, ci **ieșire de sub jurisdicția lor morală și juridică**.

Această distincție explică afirmația lui Isus că ucenicii Săi sunt „în lume, dar nu din lume” (Ioan 17:14–16). Termenul „lume” (*kosmos*) este utilizat aici nu în sens cosmologic, ci în sens constituțional și ordonator, desemnând un sistem de relații de putere și loialitate care își revendică supunerea oamenilor prin beneficii, protecție sau coerciție. A trăi „în lume” înseamnă a exista fizic în societate, în timp ce a nu fi „din lume” implică **refuzul de a-ți întemeia viața morală și socială pe acele sisteme**.

Din perspectivă juridico-constituțională, Împărăția Cerurilor funcționează ca o **jurisdicție alternativă**, având propriile sale norme (Predica de pe Munte), propriile structuri de autoritate (slujirea, nu dominația; cf. Mat. 20:25–28), propriile mecanisme de solidaritate economică (milostenia voluntară, nu redistribuția forțată; cf. Fapte 2:44–45) și propriul criteriu de judecată (conștiința luminată de adevăr). Această jurisdicție nu concurează violent cu guvernele lumii, dar nici nu se subordonează lor în chestiuni de loialitate ultimă.

Tradiția patristică timpurie a recunoscut această realitate. Epistola către Diognet descrie creștinii ca fiind „cetățeni ai cerului” care trăiesc în cetățile pământești, respectând legile, dar depășindu-le prin modul lor de viață. Tertulian afirmă că „nimic nu ne este mai străin decât statul” (*nihil magis alienum quam res publica*), nu în sens anarhic, ci pentru că supunerea creștinului este orientată în primul rând către Dumnezeu.¹

În plan istoric, această „libertate superioară” a fost percepută ca o amenințare de către imperiile antice tocmai pentru că **scotea oamenii din logica dependenței instituționale**. Creștinii timpurii refuzau să jure loialitate religioasă împăratului, să participe la sistemele templare de asigurare socială și să se închine „binefăcătorilor” care exercitau autoritate, preferând să trăiască într-o rețea de responsabilitate reciprocă. Acest refuz nu era mistic, ci profund politic în sensul antic al termenului *politeia*.

În concluzie, „libertatea superioară” a Împărăției Cerurilor nu este o libertate anarhică sau individualistă, ci o **libertate ordonată**, întemeiată pe adevăr, responsabilitate și iubire față de aproapele. Ea permite omului să trăiască în lume fără a fi absorbit de rânduielele ei coercitive, rămânând sub domnia exclusivă a Dumnezeului Cerurilor.

Trimiteri orientative

- Iacov 1:25; Coloseni 2:20–23; Ioan 17:14–16.
- *Epistola către Diognet*, cap. 5–6.
- Tertulian, *Apologeticum*.
- Jacques Ellul, *The Subversion of Christianity*.
- G. E. Ladd, *The Presence of the Future*.

⁹⁸↑ Matei 21:43 „De aceea vă spun vouă: Împărăția lui Dumnezeu vi se va lua vouă și va fi dată unui neam care va aduce roadele ei.”

⁹⁹↑ 2 Tesaloniceni 2:11 „Și din această pricină Dumnezeu le va trimite o lucrare puternică de rătăcire, ca să creadă o minciună.”

¹⁰⁰↑ Fapte 17:7 „Pe care Iason i-a primit: și aceștia toți fac împotriva decretelor Cezarului, zicând că este un alt rege, [unul] Isus.”